AVLA PVRIFICATIONIS AVRI

NON SINE SALE NON SINE ARGILLA

MARIA

MORIENVS

ROSINVS

RHODIANVS

TVBALCHAIN

PANTHEVS

HERMES

cum arg. uiuo

cum osco uitri

cum auro fuluo

VOARCH

ADVMIA

contra Alchimiam: Ars distincta ab Archumia, & Sophia: cum Additionibus: Proportionibus: Numeris: & Figuris opportunis Ioannis Augustini Panthei Veneti sacerdotis.

Venetiis. Diebus. Aprilis.

M D XXX

Conceſſio Reuerendiſſimi. D. Legati apoſtolici.

LTOBELLVS AVEROLDVS Dei & apoſtolicæ ſedis gratia Epiſcopus Polen. S. D. N. Papæ Referen. & per totum Venetorum dominium, cum poteſtate Legati Cardinalis de latere, Legatus apoſtolicus. Dilecto nobis in CHRISTO Ioanni Augũſtino Pantheo Veneto ſacerdoti, ſalutem in dño ſempiternã: & cætera.

Clauſula Bullæ.

Mandamus igitur & præcipimus authoritate apoſtolica, qua ex munere legationis noſtræ huiuſmodi fungimur in hac parte: ne quis legationi noſtræ ſubiectus: id ipſum opuſculũ ſiue Latina, ſiue Vernacula lingua perſcriptũ: in locis legationis noſtræ huiuſmodi imprimere, aut impreſſum uenundare, uendendũue tradere ullis in locis aliquando audeat: ſine tuo, uel hæredũ tuorũ conſenſu, & cõceſſione. Qui cõtra Mandatũ hoc noſtrũ fecerit, & admiſerit: quibuſcunque in locis legationis prædictæ id fecerit: is ſtatim Excõmunicatus eſto: & præterea Centum ducatorũ auri pœna multetur. Quorũ Vigintiquinque Accuſatori, qui etiã ſecretus tenebitur: Vigintiquinque Tibi dãnum patiẽti: cum quibuſuis codicibus huiuſmodi impreſſis: Vigintiquinque Executori, ſiue eccleſiaſtico, ſiue ſæculari per te eligẽdo: & reliqui Vigintiquinque

Hoſpitali pauperũ incurabilium Ciuitatis Venetiarum applicentur. Data: & cætera.

A. Epiſcopus Polen. Legatus.

Robertus Magist.
Le. de Magistris.

Conceſſio Clariſſimorum. D. Capitum Illuſtriſſimi conſilii Decemuirum pro impreſſione huius operis.

INFRASCRIPTI CLA. D. Capita Illuſtriſſimi CONSILII. X. Viſis, & optime intellectis relatiõibus infraſcriptis datis cum iuramento. D. Antonii de Fãtis: & D. Victoris Fauſti doctorũ: ſuper quodam opere compoſito per Venerabilem. D. Ioannem Auguſtinum Pantheum Venetum, circa metallicas tranſmutationes, conceſſerunt eidem. D. Ioanni Auguſtino: & ita preſentis ſerie concedunt, & permittunt: ut poſſit imprimere opus antedictum, & ita iuſſerunt annotari.

D. Hieronymus Lauredanus.
D. Hieronymus Barbadicus. Capita: & cætera.

An. de Franciſcis Illuſtriſſimi
CONSILII. X. à Secretis

ANDREÆ GRITI ILLVSTRISS.

Venetorum Principi, Ioánes Augustinus Pantheus Venetus sacerdos, Imperium fœlix, ac diuturnum.

SVmmus ille Opifex rerum, cuius sapientiæ non est terminus, omnipotentia sua, hominem homini conciliat ad uitæ societatem. Hæc autem societas & cõgregatio, Ciuitas & Respublica nuncupatur. Ciuitas autem omnis & si naturali, communi q; totius populi consensu, & Iustitiæ robore confletur & conseruetur, Venetorum tamẽ CIVITAS SANCTA, præcipua quadã diuini Numinis prouidentia, ex multarum circũquáq; urbium optimatibus, sæuitiam & immanitatem Atilæ totam tunc deuastantis Italiam, confugientibus (ceu quõdam per arcam Noé á diluuio paucis seruatis) primũ hũc in locum, ut infra (Anno Christi Iesu primo & uigesimo supra quadrigẽtesimũ, octauo Calẽdas Aprilis: in hora & in angulo meridici) sita est & congregata. Deinde q̃q̃ uariis bellorum turbinibus agitata sit sæpius ac uexata: diuina tamen ope semper adiuta, tãtum creuit, ut & omnium aliarum rerumpublicarũ (quæcunque fama celebrẽtur) nullius prorsus indigeat. Nam dici non potest q̃ rectis sapientissimorum Principum consiliis, q̃ fortibus factis, q̃ sanctis Patrum

Ber. Iustiniani de origine urbis Venetorum in pricipio .c. Sita erat ri ualta.

inſtitutis fundata: indies melius ac fœlicius ppagata fuerit. Quũ ergo dominus æternus uniuerſalis ſupernus: per quem Reges regnãt, & Principes imperant: Te Sereniſſime, Inuictiſſimé q; Princeps, poſt multas Legationes, & præclaros Magiſtratus ſapienter exactos: poſt illuſtre ſimul & fœlix Veneti exercitus imperium & moderamen: demũ q; poſt uarios maris ac terræ labores, & libenter ſuſceptos, & glorioſe ſuperatos: huic optimæ Reipublicæ PRINCIPEM, Moderatorem, patriæ q; Patrẽ merito præfecerit: ut Vnus eſſes, qui populũ Venetum, & ſubditas Ciuitates, in tanto bellorum tumultu, tãta famis, peſtisq; miſeria nonnihil titubantes: tua prudentia, tuá q; animi magnitudine: ueluti Hercules cælum non ſolũ modo ſuſciperes, & conſolareris: uerum etiam tuereris, & conſeruares. Quis igitur tam impos mẽtis extiterit, qui non Te merito cunctis uerum Patrem, & Defenſorem prædicet: non inſtar excelſi Numinis uneretur: Quum præſertim Is ſis, qui ſubuenias omnibus, omnibus proſis, omnium commodo conſulas, & ſaluti. Nam quis neſciat bonum Principem nõ tantum ſibi, ſed ſuæ Reipublicæ, ſuis Ciuibus, ſuis deniq; Populis natum eſſe: Dum ſeditioſos, ac diſcordes opprimit: ſuperbos, ac rebelles caſtigat: humiles, & ſtudioſos erigit, ac extollit. Nã pfecto ſocietatis humanæ uinculũ ſolueret: niſi Præſes aliquis adeſſet: cuius opera, ſtudio, & authoritate, prauoq; audacia reprimeretur:

rẽ:bonoꝝ innocẽtia ꝓſeruaretur:ſtudioſorũ ingenia con gruis uirtuti præmiis allicerentur,& foueren tur: ac uitæ, & honoris præſidia ſubminiſtrarentur.Pulchrũ eſt enim hominẽ cæteris præſtare: Ingenuis aũt,& Illuſtribus præ eſſe:at quis non pulchrius cenſeat & laudabilius, poſſe multos efficere fœlices? Quæ (ſanẽ) poteſtas ſummis laudibus eſt efferenda: quoniam Sereniſſime Princeps Tibi non fortuna,ſed uirtute extitit comparata.Ad Te Pantheus amplitudinis tuæ obſeruantiſſimus cõfugit:ac ſupplex tuum Numen inuocat,obſecratq;:ut & ſe,& ſuũ hoc opuſculum de tranſmutatione,purificatione,multiplicatione, & proportione Argenti,pariter & Auri Voarchadúmia cõtra Alchimiam nuncupatum:tuo hilari,ſerenóq; uultu ſuſcipias,& tueare:ac(quo ſoles Clientuli cuiusq; tui monumenta)præſidio proſequaris. Vale.

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
Research Library, The Getty Research Institute

http://www.archive.org/details/voarchadvmiacont00pant

Omnia cõgrego.

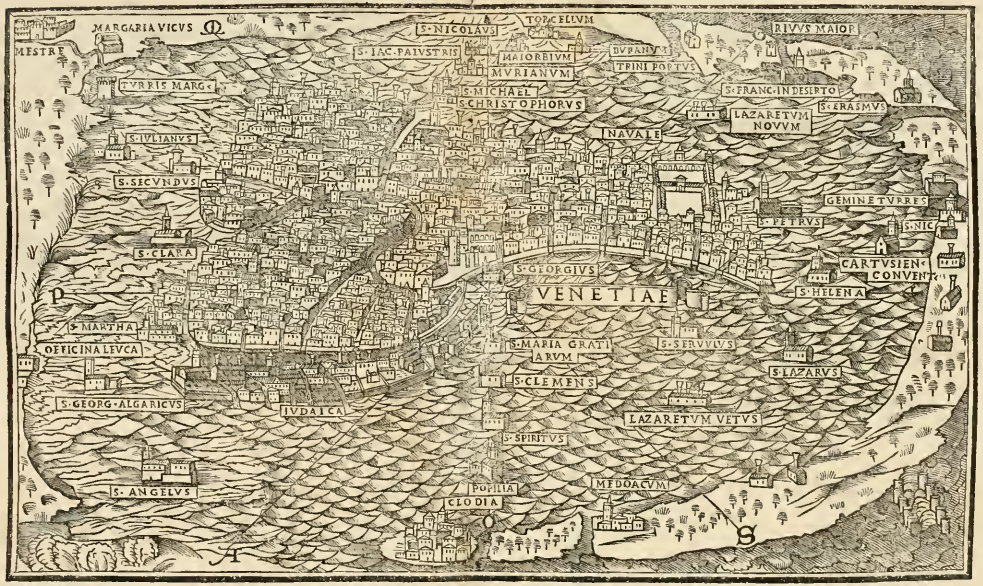

Artis Voachadúmicæ canticum ad lectorem.

Chaldaica ſub uoce feror lux, candide lector
Voarchadúmia: cælitus ars & opus.
Alchimiam, falſo uocitant me nomine plures:
Grandia quum Lunæ, factá q; Solis agam.
Si me pertentes, aliquid pertingere maius
Falleris: authorem conſule, uera ſcies.
Ergo age, percipias, hilari mea dogmata uultu:
Nam datur aurifera quicquid ab arte fluit.

Authoris intentio de Voarchadúmica professione, contra Alchímiam, Arte distincta ab Archimía, & Sophia.

FAcile plerosq; admiraturos opinamur, lector humanissime, perlegentes opus hoc Voarchadúmia nuncupatum, contra Alchímiam æditum: & nō parum ab Archimía, & Sophia seiunctū. Qui (sané) quum æquo animo singula in ipso contenta reuoluerint, eos (profectó) á lectione huius operis minime animū suum alienaturos putamus. Quadere nos á ratione alienum fore nequaq̄ duximus in principio istius uoluminis: cur nobis id euenerit, appellasse, palám facere studiosis. Illa præsertim de causa: ꝙ non solum innumeras (ut ita dicam) gentes maxime philosophiæ expertes: sed etiam Viros amplissimis & honore & dignitate præstantes, intuemur non paꝝ desiderare Naturę penetralia perscrutari: qui circa pręcipuas Argenti, & Auri transmutationes, purificationes, multiplicationes, & proportiones, nullis parcētes expensis: nullisq; laboribus, & uigiliis: die, noctúq; operā impendunt: ac circa eam rem uersari uidentur: uel ipso lucrandi desiderio ducti: uel cognoscendi potius occasione allecti: ac ita rimantur secretiora Naturæ mysteria. De quibus equidem quid hac in re uerius asserendum censeamus: iuxta peri-

tiorũ ſemitam, breuibus, annuente domino æterno omnipotenti, aperiemus.

Quadrifaria tranſmutatio metallorum.

Dicimus enim omnes metallicarum tranſmutationum artifices: Quadrifariam uerſari poſſe, ac laborare.

Primus modus. Sophiſticatio.

Primo (ſané) modo, luminaria .ſ. Argentum, & Aurum fingendo: hoc eſt in multis tincturarum generibus, & ſophiſticationum ſpeciebus imperfectiora metalla colorando, ipſáq; alterando: propria tamen ipſorũ eſſentia, ſubſtantiáq; remanente. Quam profeſſionem communi omnium conſenſu Alchímiam (ab Alchímo dicta: quæ (profectó) ex Hebraica dictione interpretata Fermentum uani conſilii exponitur) uocamus. Quæ quum nullam habeat ueram Argenti, aut Auri exiſtentiam: ſed prorſus inanem, ac falſam apparentiã: merito eſt (uti infra monſtrabimus tã rationibus, q̃ authoritatibus) damnata, & damnanda, penituſq; de medio tollenda.

Alchímia quid.

Ab Hebreis non autem ab Habraã.

Secundus modꝰ. Tráſmutatio.

Archimía quid.

Secundo autem modo, pleriq; etiam uiri boni & primates, ubiq; locorum laborant, ſperantes Eleiſíria quædam poſſe cõficere ex uariis (ut putant) materiis: illáq; in tantum uigoris, & ſubtilitatis apicem deducere: ut facta ſuper quouis metallo illius Medicinæ proiectione, mox in Argentum purum, uel Aurum fuluum tranſmutetur: & hoc feré in infinitum. Hanc autem metallicã profeſſionem (& ſi non dicã uanę ſperatam, ſed diuina potius aſſequendam gratia) uocant Archimíam: quaſi unitatis, &

unius

unius ueri consilii Principem. De qua(sané)admirabili transmutatione plurima tam priscorum,q̃ neotericorum uolumina passim circumferuntur: Tubalchá in.s. Hermetis: Géberi: Alphidii: Auicennæ: Turbæ: Hortulani: Rosini: Alberti: Arnaldi: Raymundi: Mariæ prophetissæ: Morieni: Christophori Parisiensis: aliorumq; q̃plurimorum Arabum: Chaldæorum: Græcorum: Hebræorum: Indorum: & Latinorum. Ex quorum lectionibus: additionibus: contradictionibus: figuris: lineis: literis: metaphoris: notis: prophetiis: punctis: similitudinibus: syncopis: synonymis: atq; enygmaticis codicibus: nunquid possibilis hæc trãsmutatio sit hucusq; inuenta, uel inueniendi spes indies augeatur, mõ in re q̃satis facile cognoscimus. At potius illud Philosophi adagiũ in mentem uenit, asserentis in Categoriis: Si circuli quadratura est scibilis: nondum tamen est scita. Illorum ueruntamen assecias quum ueram luminariũ Formã sophisticis abiectis assequi pertentent, nulla (sané) ignorantiæ nota culpandos, sed laudibus efferẽdos existimamus: tanq̃ Naturæ arcanorum indagatores. Quorum pleriq; si tantum opus consequi non potuerunt: admirandas attamẽ operationes, & artes (experientia teste) adinuenerunt: ut uidere licet de uitro Chrystallum, de coloribus Purpurinã: de metallis Auricalcũ: & huiusmodi: ut infra: ac in uoluminibus tã nostris, q̃ alienis de Mineralibus: Coloribus:

Lapidibus: Vitris: Gemmis: & Metallis pertractatū est. Illud attamen artis huius arcanum minime prætereundum fore cēsuimus: quatenus Archimiæ peritiores dicāt facilem ex Argento, & Auro transmutationem fieri posse: immo monstrare possunt extracto quopiam luminarium Sulfure: quod argenti: uel auri Lapidem: Medicinā: Puluerem: Terram: Vnguentū: Caput corui: Eleisir: uel Quintam essentiam dicunt: quod (sanè) cognitu dignum est, & uisu mirabile: quamuis lucrandi facultas (sine suo Corpore. i. absq; reductione ad primā Materiam artis) nulla emergat operāti: sed (uix) tanta est Argenti, & Auri, redundandi potentia: & copia resultans ex proiectione illius Quintæ essentiæ: quantū extiterit Argentum, & Aurum primum detextum. Verum enimuerō pleriq; transmutationis huiusmodi admiratione adeo excitati fuerunt: ut magis facile crediderint per ulteriorē Quintæ essentiæ illius subtiliationem, & superadditam perfectionem, & uirtutem conficiendum esse uigorosum illud Eleisir, pro tollenda transmutatione (licet perperā) in infinitum. Sed hæc missa faciamus hactenus: quoniā longiorem uidentur expostulare sermonē: de quibus (profectō) aliās fauente Domino æterno omnipotenti pertractabimus.

Tertius modus. Purificatio. Voarchadumia quid.

Tertio insuper modo, uersari possunt artifices, quoad potissimā Auri purificationem (quæ Voarhadumia est, ars(

ars (ſcilicet) Auri duarum cæmentationum perfectarū) tria peculiariter operantes: quæ maximū præſtant Dominis, & Mercatoribus emolumentum.

Tria emoluméta Voarchadúmiæ.

Primum (ſané) maiorem Auri portionem ex cæmentatione extrahendo.

Primum.

Secundum magis Aurum depurando.

Secundum.

Tertiū deniq; paucioribus cæmentationibus, & expenſis, Aurum perficiendo: cuius oppoſitum pleriſq; accidere ſolet artificibus: qui magnis lignorum cæmētationibus, & expenſis: ac minori Auri depurantia, redundantiaq; laborant.

Tertium.

Poſtremo uero mō, uerſari poſſunt artifices quoad ueram multiplicationem: quam multiplicādi Argenti, Auriq;, ac cæterorum metallorum facultatem (cum interioribus Animæ, uel exterioribus metallorum) ſub auctione Sophiæ (quę Sapiētia, & Voluntas eſt dominorū) collocandam fore exiſtimamus. Quam & ſi uel difficilem (licet poſſibilem) uel mediocris eſſe emolumenti, pleriq; indies experiantur: nō deſunt attamen qui eam facere ampliſſimam ſperent, ac pollicentur.

Quartꝰ modus. Multiplicatio.

Sophia qd.

Hanc autem (ut ſupra) arcanā purificationis Auri profeſſionem merito Voarchadúmiam appellandā fore cēnſuimus: Alchimicæ facultati penitus contrariantem. Quandoquidem nulla ſit Argenti, uel Auri exiſtentia in Alchimia: in hac autē ſunt luminaria in eſſe perfectiſſi-

mo. Hancq; ab Archimi'a, & Sophia non ab re ſeiunximus: quoniam Voarchadúmiæ, & auri Sophiæ operatio, uerius ac facilius ad effectum deducitur: Archimi'æ uero maior eſt promiſſio, q̃ ōperis executio.

Ex iis igitur quiſq; facile coniiciet, qua de cauſa opus hoc Voarchadúmicum contra Alchimiã exegimus: ipſumq; ab Archimi'a, & Sophia diſtinximus. Noſq; operis intẽtionẽ breuibus iã ēxplicuiſſe, nemo ſuccenſere debet, neque lectione huius operis minime perterreri: ſed ſecretiora Naturæ myſteria operis huius adiumẽto ſuſcepto perſcrutari, facilius & efficatius poterit: & ſophiſmata Alchimiſtarum, falſariorumq; obtectas tẽdiculas præcauere. Quibus non pãrum doloris, pariter & damni futurum exiſtimamus hoc noſtrum opuſculum in lucem emerſiſſe: cum per illud huiuſmodi deteſtãdorum falſariorum fraudes, deceptiones, & uelamenta detegant. A' quibus in poſterum a' uiris ſanæ mẽtis ex noſtri huiuſmodi operis admonitione, erit abſtinendum.

Quo potiori,

PORTIO PRIMA.

Quo potiori, & magis consentaneo uocabulo purificationis Auri facultas appellari debeat. Caput primum.

QVoniam omnis doctrinæ & disciplinæ traditio, iuxta Peripateticorum semitã, á quæstione quid nominis, priusq; ab ea quæ quid rei dicitur, exordium capere debet, ueluti præuia scibilium dispositione intellectus: qua professionis illius apex facilius pertingatur: nequaq;, candidissime lector, illud á ratione alienum fore existimamus hoc primum ostendere: quo potiori uel aptiori uocabulo arcanam purificationis Auri facultatem liceat appellare: & an uerbum illud Alchimia, an id potius Voarchadúmia ei magis cõgruere putandum sit. Neq; profectó uocem illã Voarchadúmia te á deo latere arbitramur: ut & ipsam nullius esse rei significatiuam putes. Quando-quidem hac in nostra tempestate studiosorum solertia in lucem uenerit ac publicam noticiã Chaldæa professio: qua diebus nostris facile patuit: quod antehac plerosq; latuit artis. s. purificationis Auri duarum cæmentationum perfectarum Inquisitores post ipsum (ut aiunt) Tubalchá in primum ipsius Authorem Chaldæos aut

Inquisitores uoarchadúmiæ.

Indos potius extitisse. Quam aliás Cælestem disciplinã uocarunt: Solino: Strabone: Plinio q; testibus: ac Ioãne Pico Mirandulæ comite. Neq; ambigere quispiam debet cur ipsius Authores tam præclaræ metallorum professio ni ita abstrusum indiderint uocabulum: hoc est Voarchadúmia: quæ uox equidé est aptissima, omni q; laude dignissima. Non aũt Alchímia, ut infra: ipsa arte existente imperfecta: illiberali: nulla uirtute prædita: neq; occultæ sapiẽtiæ participe: sed auara: nó necessaria: falsissima: illicita: uana: neque aliquo pacto addiscẽda, aut perquirẽda. Immo adultera est operatio: mistura & tinctura sophistica: apparens equidem, sed nõ existens: infamis: execrabilis: explosa: & merito damnata: quã prorsus & nos culpamus: execramur: simulq; cũ extrauagãte IOANNIS XXII. quæ incipit: Spondent, quas nõ exhibent diuitias, pauperes Alchímistę. Necnõ cũ diui Impatoris CONSTANTINI semper Augusti constitutione incipiente: Q mñ nonnulli monetarii adulterinam monetam clandestinis sceleribus exercẽt, sub Titulo, Codicis de falsa moneta. Et qua ꝓstitutione tales adulteratores, capitali supplicio plectunt. Ac cũ parte CONSILII. X. Venetorũ ꝓtra Alchímicos, cũ additione incipiente: Tollenda sunt de medio: infectamur. Neq; ipsam ab Archós, & Mía Græcis particulis (ut nonnulli putãt) habere deriuationem affirmãmus: quod significat Princeps (unius, seu uerius)

Pars Cõsilii. x. Venetorũ. 1488. 17. Decembris cum additione.

rius)ueri consilii unitatis. Sed iam ad uerbum ipsum Voarchadúmia deuenientes, dicimus ipsum deriuari, ac denominari ab Auro ex duabus rubeis: quod Chaldæo idiomate componitur ab Voarch (Auro) particula Indica primitiua: & Mea á adumót Hevraice (ex duabus rubeis) quod Latine significat Aurum duarum rubearũ: hoc est duarum cæmentationum perfectarum. Quæ quidem partes simul iunctæ cõficiunt dictionem hanc Voarch mea á adumót: quæ maximam huius artis proprietatem exprimit & efficaciam. Nequaq̃ uero uocabulum illud Alchímia in hac admirabili professione consentaneum fore existimamus. Sed forte nobis quispiam ita obiiciet. Vndecunq; uerbum hoc deriuetur Voarchadúmia parum refert. Cui dicimus hoc referre plurimũ, immo totum: ut mox patere uel intuitu poterit. At si ultro cauillator obstabit inquiens: Et quid tandem? Cum pateat Voarchaumenam artem fore illiberalem: auaram: turpelucram: minimé q; necessariam: impossibilem: nec perquirendam ut superius dixisti. At quippe ita cauillose obiicientem errare plurimum censemus: nostramq; purificationis: Auri duarum rubearum professionẽ esse Voarchaumenam penitus abnegamus: longé q; ab inuicẽ distare putamus Voarchaumenã & Voarchadúmiã. Quãobrem summopere fallitur cauillator ob ipsam uocabulorum æquiuocationem. Idq; memoria repetentes Poe-

Deriuatio uoarchadúmiæ: & quid nominis.

Obiectio.

Solutio.

ticum facile recenſebimus: Ne nobis impedimento ſitis per Deum hoſpites: quandoquidem ſupraſatis monſtratum eſt laudabilem eſſe Voarchadúmiam: minime uero Voarchaumenam. Abſitq; ab hac arcana profeſſione omnis uocabulorum abuſio: ueluti pleriq; indies implicari ſolent, ac decipi: arbitrantes idem uariis ſignificari poſſe dictionibus. Ac propterea arbitramur hanc mirabilem facultatem uocari poſſe multifariam iuxta eiuſdē diuerſos, ac penitus uarios effectus: puta Alchímiá: Chymíam: Calcinatíam: Calcecumíam: Voarchaumená: & Voarchadúmiam. Quoniam horum omnium nouiſſimū æquo animo ſuſcipimus & approbamus: idq; merito ſignificare artem liberalem: uirtute præditam: Naturæ conſentaneam: occultæ ſapientiæ: non auaram: nō uanam: poſſibilem: ueriſſimam: & neceſſariā: totiſq; ingenii uiribus addiſcendam: & perquirendam. Reliqua uero tanq; prorſus illicitam artem ſignificantia & falſam deteſtamur: illo præſertim argumento: q; æquiſſimo Illuſtriſſimi conſilii Decemuirum decreto: Conſtantiniq; Imperatoris ſemper Auguſti ꝓſtitutione: ac extrauagāti Ioannis. xxii. ut ſupra ꝓhibetur. Si quiſpiam de Alchímia laborauerit: in conſilii Decemuirū pœnas incurrens coerceatur. Ex dictis igiť patere pōt, quo potiori uocabulo arcanam hāc purificationis: Auri duarū cæmentationum perfectaq; facultatē, appellare merito quisq; debeat.

Voarchadúmia

Voarchadúmia quid rei:& cui cõpetat. Caput ſecũdum.

EX ſupradictis ergo iã patere arbitramur, lector peritiſſime, quid primũ ipſa ſit: quãdoquidem Voarchadúmia eſt ars liberalis: uirtute prædita: ſapientiæ occultæ: non auara: non uana: poſſibilis: ueriſſima: neceſſaria: & ꝓſequenter perquirẽda: quæ metallorum Cabala nuncupatur: Vaticiniumq;, ac Nota. Iccirco non generaliter omnibus conuenire dicitur: ſed ſpecialiter tantum Vnctis, Rerũq; dominis, ac ſapientibus, & uiris dignis, liberalibus, morigerat isq;: ratione libertatis.

Prima diffinitio Voarchadúmię & quid rei.

Cui cõpetat uoarchadúmia.

SEcundo ea eſt tanq; regimen quoddam cælatum & ſecretum: quod per manus tantum traditur filiis ſapiẽtum ſub luce (licet uulgo tenebris obuolutum) diſpoſitionem: illuminationem: conuerſionem: conſtrictionem: retentionem: metallificationem: purificationem: multiplicationem, & proportionem: demonſtrans naturalium ligaminum abſconſi & abſcondentis: animæ & corporis: denſi & rari: diuini & humani: formæ & materiæ: fixi & uolatilis: interioris & exterioris: metalli & petræ: mollis & duri: oc-

Secũda diffinitio Voarchadú- miæ: & q̃d rei.

culti & manifesti: puri & misti artificio quodam mediãte á domino æterno omnipotenti instituto: sub Igne: Aere: Aqua: & Terra: uel sub magno arcano harum quatuor literarum: Lamed: Kuph: Çadic: & Samech: quæ in Voarchadúmia idẽ significant quod Záin: Nun: Mém: & Iõd: quarum caractéres in quadruplici differẽtia apud Hevreos habentur. Nouissimi autem, & Vsuales sunt ii (de quibus paulo infra Schemata patebũt) qui in Voarchadúmia idem significãt: quod Aurum creatum ex Natura elementari. i. in uisceribus terræ: purificatumq; ob artificium Diuisionis, & Cæmentationis, ac Hevraice sic denominatum: Zahav niurá mi Téuah iesodii'.

Schema literarum ad Voarchadúmiam pertinentium.

Quarti caractéres literarum Voarchadúmicarum.

א	Aleph	A	e. i.	י	Iod	I	ב	Beth	B	o. u.	כ	Caph	C	& ch	ג	Gimel	G	ד	Daleth	D	ה	He	H
ו	Vau	V	ז	Zain	Z	ח	Cheth	Ch	ט	Teth	T	ל	Lamed	L	מ	Mem	M	ס			נ		
ן	Nun	N	ע			פ			צ	Sámech	S												

ע . Ahin . Ah .

פ . Pe . P .

ף . Phe . Ph .

צ . Sadic . Ʃ .

ץ

ק . Kuph . K . & c .

ר . Reſ . R .

ש . Sin . S . ſch, & ſſ .

ת . Tau . T . & th .

.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	כ	א	
צ	פ	ע	ס	נ	מ	ל	כ	י	
Ç	P	Ah	S	N	M	L	C	I	
.	.& ph	.	.	.	.	.	.& ch	.	
							C		

Tertii caractéres literarũ ut ſupra.

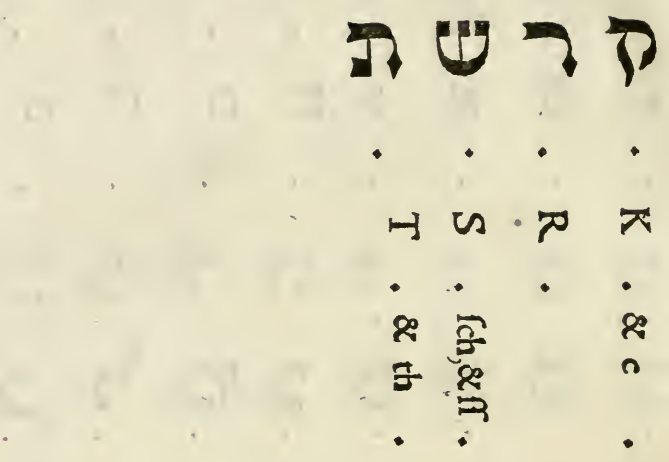

Conceſſi enim fuere ſupradicti caractéres Moiſi in monte Synai á Domino æterno omnipotenti.

Secundi

Secundi uero in tranſitu fluuii ſubſcripti: & Abraæ ꝓceſſi.

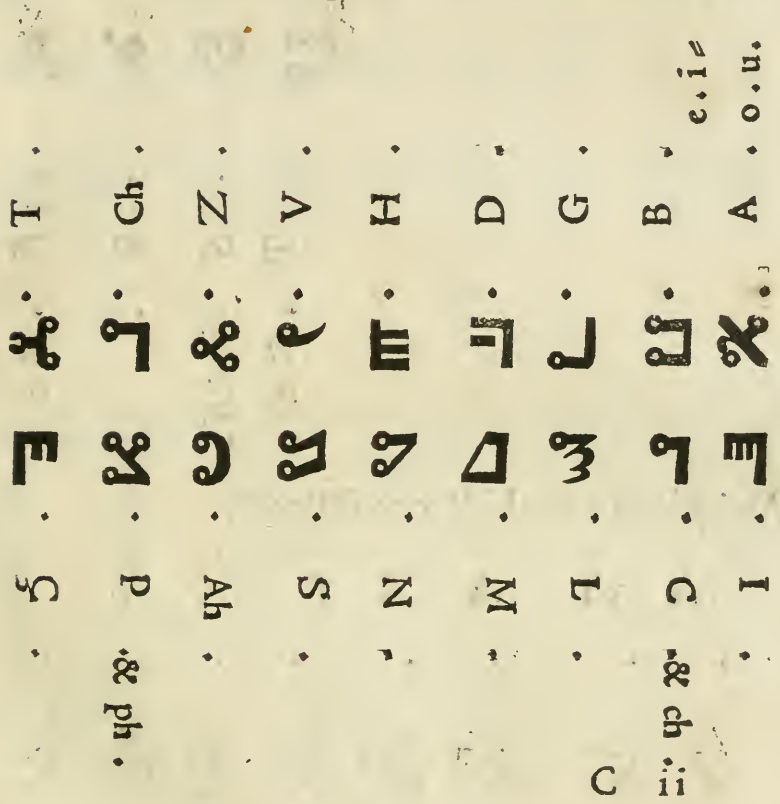

Secũdi caractéres literarum ut ſupra.

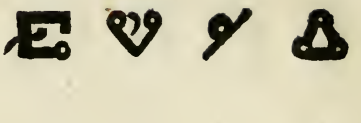

K . & c .
R .
S . ſch &ſſ .
T . & th .

Antiquiores autem hi: & conceſſi Enoch.

th ph ch Z Y X V T

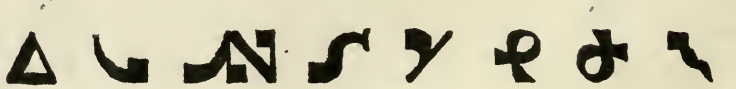

S R Q P O N M L K

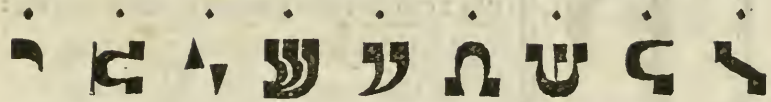

Z I V X Y M G C N

I H G F E D C B A

Primi caracteres literarū ut supra.

TErtio ea est ars uenæ Auri subministrãs substãtiam, uirtutem metallicam extractiuam in se continẽtem. Exponensq; quomodo eius Forma intrinseca fixa: non deficiens: nec urens: naturaliterq; tincta crocea: & (ne pateat) impedita a quodam misto elementari impertinente metallo Auri: quæ educit ad perfectionem (artificio mediante) ex manifesta Materia extrinseca uolatili: ustibili: deficiẽte: adhærente ipsi Auro uniuersaliter unita.

Tertia diffinitio Voarchadumiæ: & quid rei.

Proprietates formæ Auri.

Quarta diffinitio Voarchadúmiæ: & quid rei.

POstremo ea est naturalis substãtia one rosa: corporalis: fixã: fusilis: ductilis: tinctáq; & rarificata: occulta Arg. uiui & Sulfuris metallici inustibilis: quodã regimine Cementi: & unitate quadam Auri: in corpus densum ipsius Auri manifestum redacta. Quæ mistum relaxat (uirtute ignis, & cæmenti) sua uniformi potentia. Et ipsum Aurum (diuisum ad terminatam purificationẽ) in Adumót a á (quod est Beth adumót: quæ sunt rubeæ duæ. s. duæ cæmẽtationes perfectæ: ad molliciem, fulgoremq; bonitatis (ut dicitur). xxiiii.) se deducit.

Quid efficiat Voarchadúmia.

Quibus innitatur Alchímia.

Hoc autem non efficit ars illa Alchímica infamis Aquis aceti: nec (ut dicit) Arg. uiui: nitri: uini: aut urinæ: & aliis quibuscũq; Mẽstruis similiũ feculentoꝝ: cum Aquarum fortiũ spiritibus: & multiplici calcium, ac metallorũ Fumo: Antimoniorumq;: Arsenicorum: Calcantium: Crocorum: Ferreti hispani: Floris æris: Gummarum: Litargiriorum: Marcasitarũ: Magnetum: Metallinarũ: Talcorum: ac Zelaminarum: Necnon Oleis latericiis: lini: nitri: sublimati: sulfurisq;: cinnabaris: craneis: necnon cũ Terris tinctis: ac realgallibus: Cælidoniis: Lunariis: Argentinis: succisue Garioffilatæ: herbarumq; aliarum: ac tutiis: dirisq; uenenis: in nescio quibus etiam frangibilibus Vasis uitreis fantasticis: ad hoc falsissimis instrumẽtis: Regimine

tis: Regimine quodam uario: incerto: atq; confuso: materiis uariis proiectis super Argentum purum (ut dicitur fixum) metalla q; adustibilia, & obscura sophisticādo: ac cuiusq; metalli Materiam maiori imperfectione uolatili, nigri, & adustibili onerando: frustra atq; inani prorsus reductione circa ea laborant. Franci. Petrar. dia. III.

Cur igitur Voarchadúmia sit ars liberalis: uirtute prædicta: sapientiæ occultæ: non auara: non uana: necessaria: possibilis: uerissima: & scita: ac summo studio addiscenda & perquirenda: patet iam ex prædictis omnibus ratio, & diffinitio.

Quomodo fiat ipsa Voarchadúmia. Caput tertium.

LAminarum Auri (proportionati ut infra) & Salis triti ana: mensura una capiatur. Argillæ deustæ, pinsitæ q; tenuiter duæ. Confectio uoarchadumiæ.

Cribro taminentur, Sal. f. & Argilla. Mistisq; ad stratum super stratum, in Ollis nō uitreatis, ac Furno reuerberatiōis, cæmentent.

Notandum est autem: q; omnis cæmentatio (.i. Rubea: Hebraice Aduma) requirit pro singulis uicibus horas xxiiii. ignis. Nempe nouem in augmētatione: nouem in fixatione: & sex demum in alteratione. Notādum.

Notãdum. Rursus omnis Cæmentatio incipere debet á proportione diuisa Charattorum uigintitriũ & Granorum trium cũ duobus Quartis grani Auri fului. Ac pro qualibet uice detrahit ipsa Cæmẽtatio ab illa proportionata diuisione tantũ medium Grani ipsius proportionis nec ultra. Nec ab Auro ullatenus illum detrahere dici potest (quicquid dicant cæteri) cum & Aurum ipsum inanihilabile omni superfluitate carens perfectissimũ omnino ac terminatissimum sit omnium aliorum mettallorum adustibilium: & substantia iubilans, ac subsistens in igne: quæ nec á Cæmento corrũpitur: nec á Re qualibet cõburẽte ꝓburit: nec ab Aqua colorificãte: uiridi, aut diuidẽte mortificatur, uel deuoratur. Quid. n. in Auro fuluo superfluũ est uel diminutũ? Certe nihil. Quod si inesset (quod protinus negatur) diminutio substãtiæ, uel superfluitas (ut est in Ferro, & cæteris aliis adustibilibus metallis: quorũ naturales mistiones maximam retinent adustibilem superfluitatem) maximum sequeretur inconueniens omni uelamine denudãdum: quod. s. per uices totum detrahi & anihilari posset: quod est absurdum dicere: & in facto ueraciter falsum. Quia Aurum fuluum euanescere nõ debet: pro ut non põt: quemadmodum cæteris aliis adustibilibus accidit metallis: immo hoc phantasma absit á mente philosophantium: ꝙ Aurum fuluum aliquo pacto possit anihilari.

Quæstio.

Solutio.

Item

Item ſciendum: q̄ omnis cæmentatio uehementer grauitare facit ipſum Aurum: reſpectu illius Salis ingredientis per fuſionem ignis: quod calidum eſt: & ſiccum (ut notum eſt) per poros apertos Auri ob caliditatem & ſiccitatem ipſius ignis: & nunq̄ tollitur ab eo per contrarium .i. per humiditatem & frigiditatem ſuæ elementaris aquæ nō aperientis poros iam a' Sale inebriatos: per ablutionem & bullitionem ipſius aquæ: quæ (licet ſuperflue) tamen conceditur. Notādum.

Aduertendum eſt igitur: q̄ non recipiatur tale Aurum pro ſufficiēti reſpōdēte: niſi prius poſt Cæmētationē ipſam (de qua ſtatim hic talis eſt Fornax) habita fuerit idonea cautio de optima fuſione: ut Sal cū ſcobibus lopæ in ipa fuſione penitus ſupernatantibus remoueat' ab Auro. Notādum.

Purifico aurum.

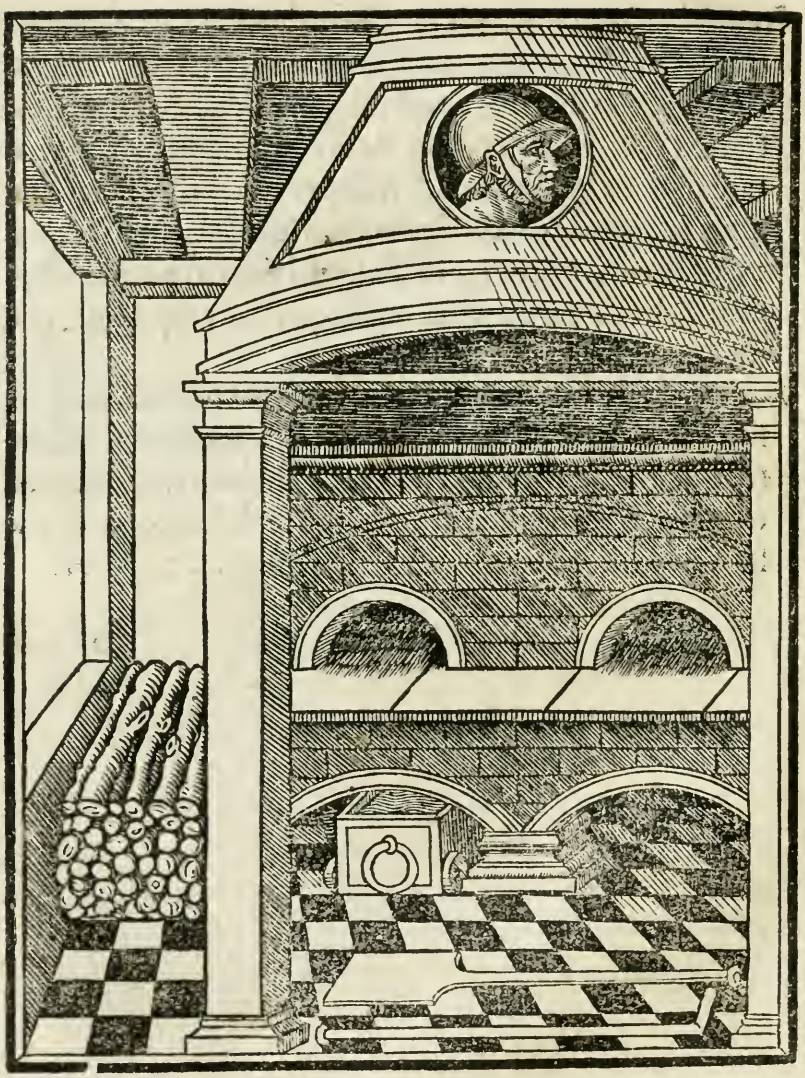

Miſtio in radicibus unitatis ſeptuageſimiſecũdi Voarcha-
adúmicorum elementorum. Caput quartum.

O . 14 . Lux minor: Inſertio reſpõdentiæ Charatorum. xii. g. q̃. 1. in circa: ſeu. xxiii. g. q̃. 1. &. ½. in circa.
S . 18 . Ignis. i. Lux maior.
I . 9 . Cómer riſón.
R . 17 . Aer. i. Lux minor.
O' . 14 . Lux maior.

72.

N . 13 . Oleum uitri.
G . 7 . Lux minor: Inſertio reſpondentiæ Charatorum. xiii. g. q̃. 2. &. ½. ſeu. xxiii. g. q̃. 2. in circa.
A . 1 . Materia prima artis.
T . 19 . Ignis. i. Lux maior.
S . 18 . Aer. i. Lux minor.
O' . 14 . Lux maior.

72.

Materia prima artis, ad Voarchadúmiam requisita quid sit: quo noie uocet̃: quid agat: & qũo fiat. Caput quintũ.

Materia prima Voarchadúniæ q̃d.

EST autẽ Materia prima artis pro conficienda Voarchadúmia corpus albissimum: densum: satisq; fusile: ad naturam maxime subtilitatis artificio solutionis aquæ, ac aggregationis ignis reductum. Eiusq; essentia tãtum constat ex tribus candidissimis Salibus: animáli. f. mineráli: & uegetáli: abstracta á particularibus materiis solidioribus: hoc est igneis: aereis: aqueis: & terris: existentibus in quatuor elementis naturalibus elementatorũ: quæ reperiũtur in sublunaribus mistis: Arg. uiuo: & Metallo quocunq; excepto.

Cognomẽ. Et quanq̃ á diuersis diuersimode (ut Eleázar in primaria, germaná q; lingua: quæ una, perfectaq;, ac præsentanea perhibetur metallorum medicina: adiutoriũ Dei: seu uerius congregatio Dei suscitata) idẽ denominetur: testantibus nobiscum sapientiæ occultæ Patribus: á Chaldaicis tamẽ Arabicisq;: Arabice: Alícalí, siue Calópalí nũcupatur. Verbũ ab alí (qđ est summũ) & calóp (qđ bonum significat: quasi summũ bonũ Latine dicit̃) cõpositum.

Actio. Disponit hæc Materia prima artis naturaliter: conuertit: cõstringit: ligat: ac proportionat omnem calcem: uenãue: corpusq;

ue: corpusq; metallicum: siue spiritū uolatilem. Tali autem modo subministratur, conficiturq;.

Extracta enī uirtute formatiua: cōstrictiua: continuatiua: unctuosa: seu uiscosa: ex gutta librarum quingētarum & quatuor Ignis albi iuui, recentisq; cum libris septuaginta duabus Aquæ cælestis: in eā q; solutis libris decē & octo Salis calopali: facti ex libris centū & quinquaginta Salis uegetalis: & cētum mineralis: simul cum libris duodecim uegetalis: ac libris sex animalis purificati ob euaporationem ignis sufficientis: in Olla terrea solida, huiusmodi Salia adinstar olei liquefacti, conuertantur. Confectio.

Deinde igne cōtinuæ reuerberationis in fornace hoc congregatum per noctē, & diem, in optimo Cacabo ex terra ualentina transferatur: nitidum oleum in Vas ferreum: seruando (Corpus: hoc est Aquam permanentē: Baurach: Boracem: Ceram: Coagulum: Chómer rissón me a a melachot: Gemmam: Hyle: Lopam: Materiam primam artis: Pinguedinem: Sal alícalí: amarum: nigrum: elebroth: Terram potentialē: Tincar: Vitrum pharaonis: seu inanihilabile: & cætera) Oleum uitri. Arnal. in nouo lumie. c. 8. Cinis uero. Synonyma

Nostris igitur auspiciis tm̄ intelligentium aures pateant.

Purificatio ſpiritus Voarchadúmici: Extractio animæ elemẽtaris Voarchadúmicę: Multiplicatio miſturę animę, corporis, & ſpiritus Voarchadúmicorum: Proiectio, Reductióq; Argenti & Auri. Caput ſextum.

Electio Arenæ albæ: & Arg.uiui.

ELectis enim Arenæ albę nitidæ partibus tribus ad menſuram: & parte una Arg.uiui (quod aliter uocat Aqua ſicca: & cætera) ut infra: ✠. Notabis ergo: & cætera. uide pag. 37.

Mũdatio ſuperfluitatis Arg.uiui.

Primũq; ſimul per lapideum Aludel ad ignem cõtinuæ ſubtiliationis traductis in lapideo Carahá, ſeruetur ſic Arg.uiuum: prius tamen ab omni fætorę & aquoſa humiditate, ac nigredine aduſtiua per ſeptem uices ſic mũdatum per ignem: ut patet infra: A. Notabis ergo q̃ dicimus ſine ipſius mundatione: & cætera. pag. 49.

A

Electio Olei uitri: Elemẽtorumq;.

Sumpta deinde proportione illa, uniusmet ponderis Olei uitri, & Materiæ primæ artis ut ſupra: B. factæ ex ſale triplici. Partibus item ſeptẽ Lucis minoris: quatuordecim Lucis maioris: decem & octo Aeris: ac Ignis partibus decem & nouem: ſeu ut dicetur infra: Primum ergo principium naturale: C. & cætera. ✠ pag. 40. 4.

Mundatio elementorũ ſuperfluitatum cũ Materia prima artis.

Paratisq; omnibus his cum Gemma (Arg.uiuo excepto) ſimul uirtus roboratiua fixa in elemẽtis huiuſmodi exiſtens, per ignem continuæ fuſionis duaq; horarum: quę in fundo Crucibuli

do Crucibuli remanebit candida & citrina lucidi ſpeculi adinſtar ſplendēs: remotis ſcobibus pariter ſeruetur: quā hic appellamus Animam dictorum elementorum fixam naturalem extractam.

Cuius pars una tantum ſumatur cum partibus uigintiquatuor Arg. uiui mūdati, ut præmiſſum eſt. Et per triturationem in Porfido conſimili.

Miſtio elemētaris Aīę cū Arg. uiuo

Contero to tum,

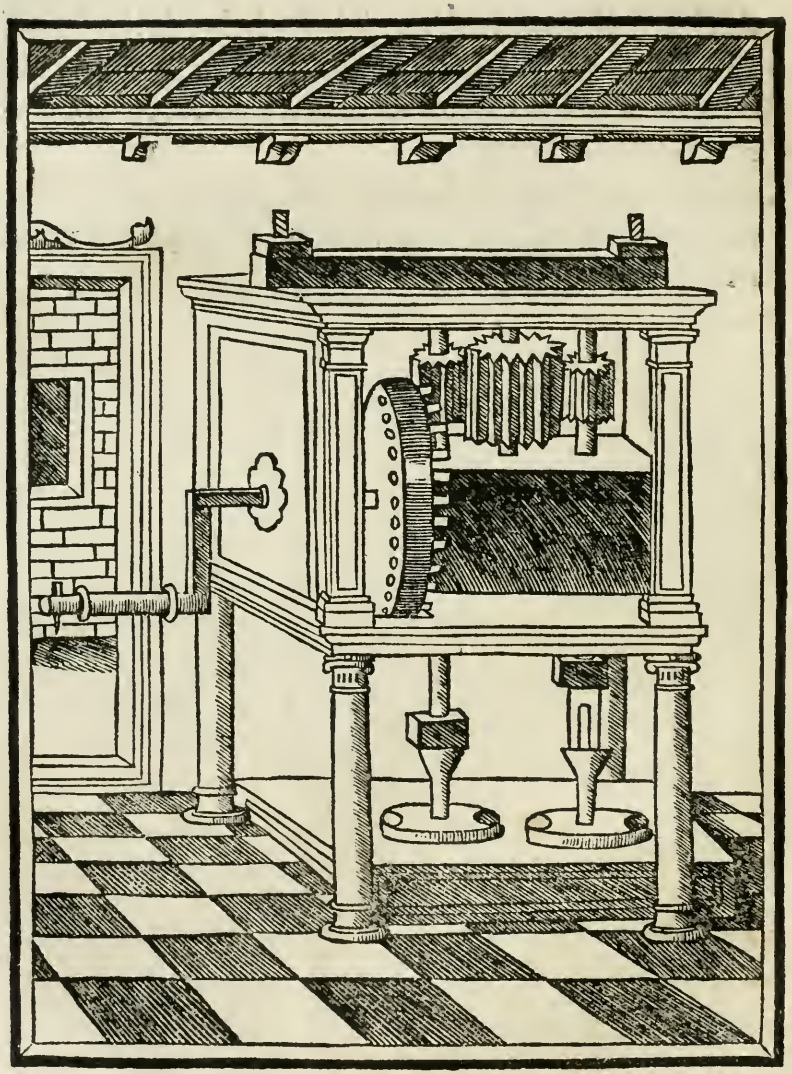

Anima ipſa commiſta cum dicto Arg.uiuo, in Sacculo li neo, per refricationem in Aqua calida, nigredinem omnē & fætorem retinēté in Catino ligneo ſeruetur: ſi quid for te reliquum eſſet nigredinis adhuc & fætoris. Repetendo hunc ordinem toties, quousq; Anima hæc pernitida pror ſus, p uices deueniat (interuētu Arg. uiui, calidæq; Aquæ iam dictæ) ad maiorem ſerenitatem q̄ erat primo: & ad Aquam albificantem ipſius domini Regis metallorum.

Notandum eſt autem, q; deficiente huiuſmodi Animæ pu- Notandū.
ra mundicia ab illa miſtione aquæ uiuæ Fumi albi (quæ poſtmodum ſimul per triturationē cum proportione ſuæ Materiæ primæ artis componitur (ut infra) & commiſce tur poſt nigrificationem, dealbationem, citrinationē, & rubificationem ipſius Animę, & Arg.uiui) ipſum rubicū- diſſimum Stagnum non dequoquitur cum Sale elebrót iam dicto in lapideo Aludel cū requiſitis ſuis elementa- ribus naturis rubificatis, ad ultimā uſq; fixationē ipſaꝝ (ut ſupra) naturaꝝ elementoꝝ rubificatorū: nec in pri- mam Materiam artis attrahitur illa naturalis eſſentia: & ſubſtātia fixa intima Animæ radicalis quæſita, ab ip- ſa Forma dictorum elementorum commiſtorum: immo ipſa penitus oneratur imperfectione. Nec alio quouis in genio, uel arte fieri poteſt (quam q̄ aliter narrēt Alchimi- ſtæ) q̄ ſolo hoc artificio, aut Natura ipſa naturarum fie- ri queat in uiſceribus terræ: nec mūdari, aut teneri. Hæc

uero ſi careat nigredine, albedine, citrinitate, & rubedine: aut euaneſcat cum Arg. uiuo: Argentum purum, & Aurū ſuluum haud augebitur unq̄. Quod teſtatur & Morienus cū omnibus ſimul in Voarchadúmia Patribus: ut infra: D. Primus ergo modus eſt ſublimatio: per totum. Attendatur ideo ne careat, neu deficiat: & cætera.

Miſtio ſpūalis Aię cum Oleo uitri.

Ex hac deinde Anima commiſta, nigrificata, dealbata, citrinizata, rubificatáq; ſumatur pars una. De Oleo autē uitri tres partes ſumantur.

Fixatio Aię cum ſpiritu in corpore Olei uitri.

Et ex Aquis huiuſmodi mollibus, & duris: ſtabilientibus: aptisq; luſtrari: quæ ſunt Anima: Corpꝰ: & Spiritus: hoc eſt Sudor ſolis cum Corpore: & puro radicali ipſius Animæ maioris Lucis & minoris elementorum rubificatoꝝ: per Triturationem: Corruptionem: Generationē: Augmentationem: Fixationem: Alterationem cum loci Mutatione: ſimul iunctis: fiat per NVTVM & ignem gradus tricrucis nouus Adám: uel Sulfur rubeum non deficiens: nec urens. Necnō per ſeptuplicem reiterationē: ſemper cum parte una Animę rubificatæ: tresq; partes Terræ mortuæ prædictæ reſtantis: quod eſt corpus nuncupatum Subſolanus: Oliua perpetua: & (ut infra: E. Viſa autem Electione: Mundatione: Miſtione: & cætera: in notando illo: Item notabis q̄ iſtud corpus habet multa nomina circa finem) Subſtantia rubea indeficiens, & urens.

Synonyma

Reiteratio ſeptuplex.

Huius, tres partes, ſup unā Auri, & Argēti ana: & una tantum ipſius

tum ipſius Auri,& Argenti:ſuper.C.partes:ſuper.D.partes(& ut infra:M.In medicinæ autẽ: & cætera)uel ſuper illum indeterminatum numerum,tam Arg.uiui,q̃ Metalli:reducta per proiectionem: dabit Argentum purũ cum Auro fuluo permiſtum.Quod quidem poſtea ſmeratum: ſeu cupellatum:ac deinde inquartatũ:diuidarur per aquã diuiſionis.Et Argentum demum etiã ab aqua per diſtillationem diuiſum :per fuſionẽ cõfletur.Atq; Aurum diuiſum etiam ipſum per fuſionem:cum Chryſocolla reducatur.Hæc hactenus.

Proiectio me Aduma ſuper Aurũ & Arg.& iſtorum: ſuper indeterminatũ numerum tam Inſipidi, q̃ Metalli.

Arcana(faciẽtia ad Voarchadu'miam:Aurifabrilem : Cudimi'am:Officinam nummariam:& metallorũ Cabala) de Ponderibus:cũ ſuis Schematibus. Caput ſeptimum.

Reductio Argenti, & Auri.

LIcet Pondus affinationis:Aurifabrilis: Cudimi'æ:Officinæ nummariæ: & metallorum Cabala:diuidi poſſit (imaginarie)in infinitum :ea tamen diuiſione relicta(cum ſit ualde oneroſa: & ipſum Pondus onus graue)uiſibiliter:& iuxta cõmunem uſum : ſequẽtes Sophorum archicanoporum partitionẽ, in nouem diſcretis nominibus ſectiones diuidimus:quæ ſunt.

Cudimi'ę ſynonyma.

Pondera cu dimiæ.

Posta:Rubus:Marcus:Marca(aliter Bes)Vncia:Quartus (aliter Nummus aureus antiquus) Charattus(aliter Siliqua)Granum:& Eximus.

Posta est quantitas hac nostra ætate & more Veneto,Marcarum.40.ad Charattos.1152. singula Marca:tali interſigno notata.

Rubus itē.20.Marcarum:hoc ſigno exprimitur. ad Fiónos autem.68.&.q.1.Fióni pro qualibet Marca in Auro.cuius Truncafilæ quadræ inſtrumentum hic patet.

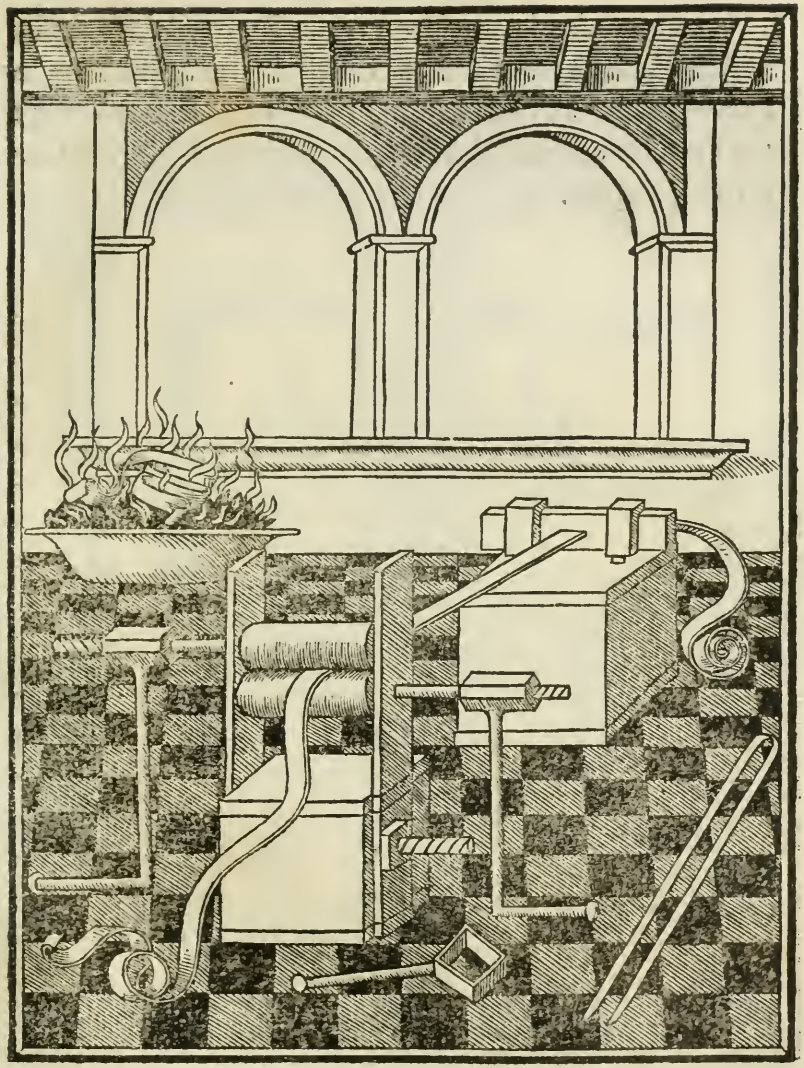

Aſperá pla-
no.

Pondus fiō ni Auri.

ad Charattos ſexdecim: Grana tria: Quartos duos: & ſex nonageſimos primos eximos eximi quarti grani ſingulo Fiōno: hoc eſt ad Fiōnos mille trecētos & ſexagīta qnq; per ſingulas uiginti Marcas: ut dictum eſt. Quorum Ceſorii ecce figura.

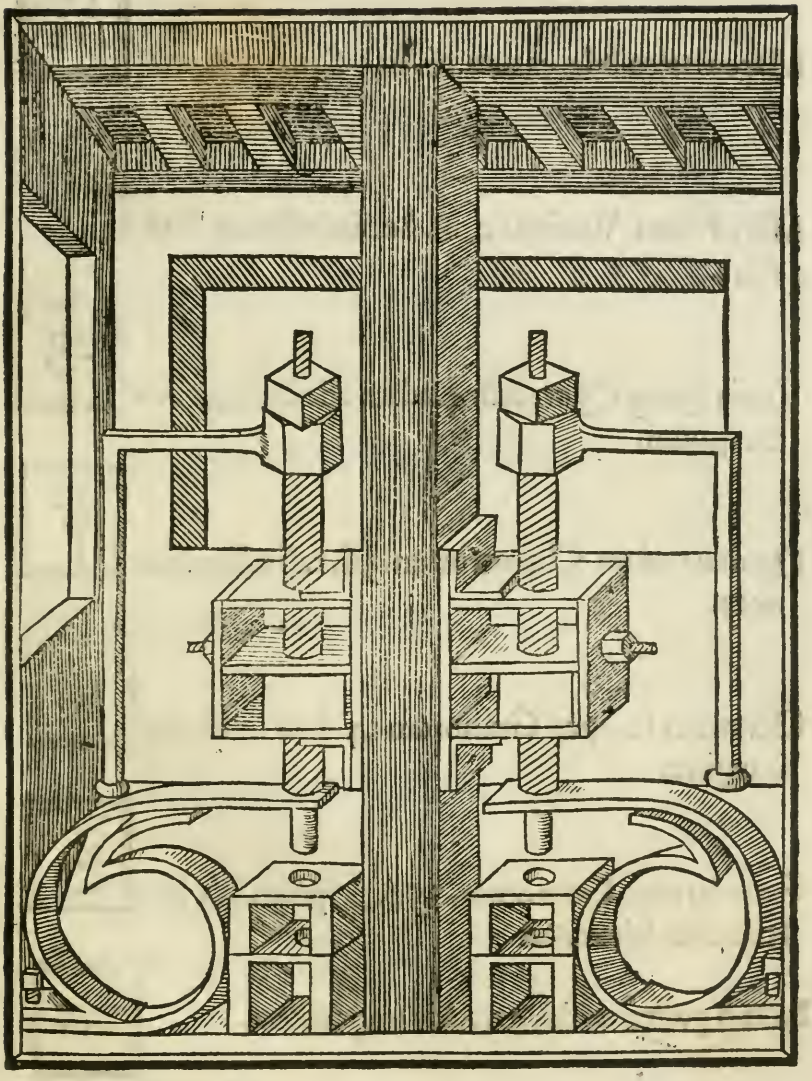

Fiónos æquo.

Marcus uero Marcarum. 16. hac ſignatur figura.

Marca item Vnciarum .8. hoc inſcribitur cara-
ctére.

Vncia quoq; Quartorũ. 4. ad tale deducitur con-
traſignum.

Quartus etiam Charattorum. 36. tali oſtenditur
nota.

Charattus inſuper Granorum .4. hac indicatur
imagine.

Granum uero Eximorum. 256. & ipſum ſub hoc
reducitur ſchemate.

Eximo poſtremo hic caracter impenditur.

Non eſt

Non est tamen ignorandum Granum iterum ipsum diuidi in partes octo uisibiles Eximorum.s.

Ducẽtesimum quinquagesimumsextum eximũ: Grani. $\frac{i}{256}$

Centesimum uigesimũoctauũ eximum:Grani. $\frac{i}{128}$

Sexagesimumquartum eximum:Grani. $\frac{i}{64}$

Trigesimumsecundum eximum:Grani. $\frac{i}{32}$

Sextumdecimum eximum:Grani. $\frac{i}{16}$

Octauum eximum:Grani. $\frac{i}{8}$

Quartum eximum: Graui. ac

Semigranum.

Quoniam autem Aurum fuluum, ſeu (ut aiunt) finum: nō mediocriter importat de Eximo in Eximum: tam reſpectu quantitatis, q̄ perfectionis. Ideo uti de re non parum conducente: intelligentiæ oculos aperiant reliqui.

Conſtructo præciſi ponderis æquilancis. Caput octauū.

Æquilancis diuenſio.

Æquilancem, uel Bilancem, e duobus lateribus, immo ab laterum æqualitate dictam: ex quadro perfecto, & ſemi cōſtare dicimus. Fuſti eius lōgitudo tantum metitur, quanta eſt dimenſio unius lateris quadri eiuſdem. Medii autem, extremorumq; craſſitudo, ſeſquialterā habet proportionem: trium. ſ. ad duo. Haſta uero lancis, ſeu inuiſibilis, a baſe ſuper axem, in medio æqualiter diſtans ab extremis: in cacumen

in cacumen ſurſum erecta, pyramidis iſtar: a tribus i unū deſinens minutum: ad ſemiquadri quantitatem (nempe terdena & tria minuta) protenditur. Iuga quoq; lancem utrinq; in axe complectens tantundem latitudinis, quā tum inuiſibilis ipſa continet: & Bracha in inferiori parte Iugæ ſita, octauum longitudinis ipſius lancis ſit. Fila rurſum ab extremis fuſti ad Cōchas pendentia, cum ipſis una', dimenſionis ſunt eiuſdem, cuius latus eſt quadri. Conchæ demum, nonam lateris eiuſdemmet quadri cōtinet partem: uti in Schemate hoc uidere eſt.

Res põdero

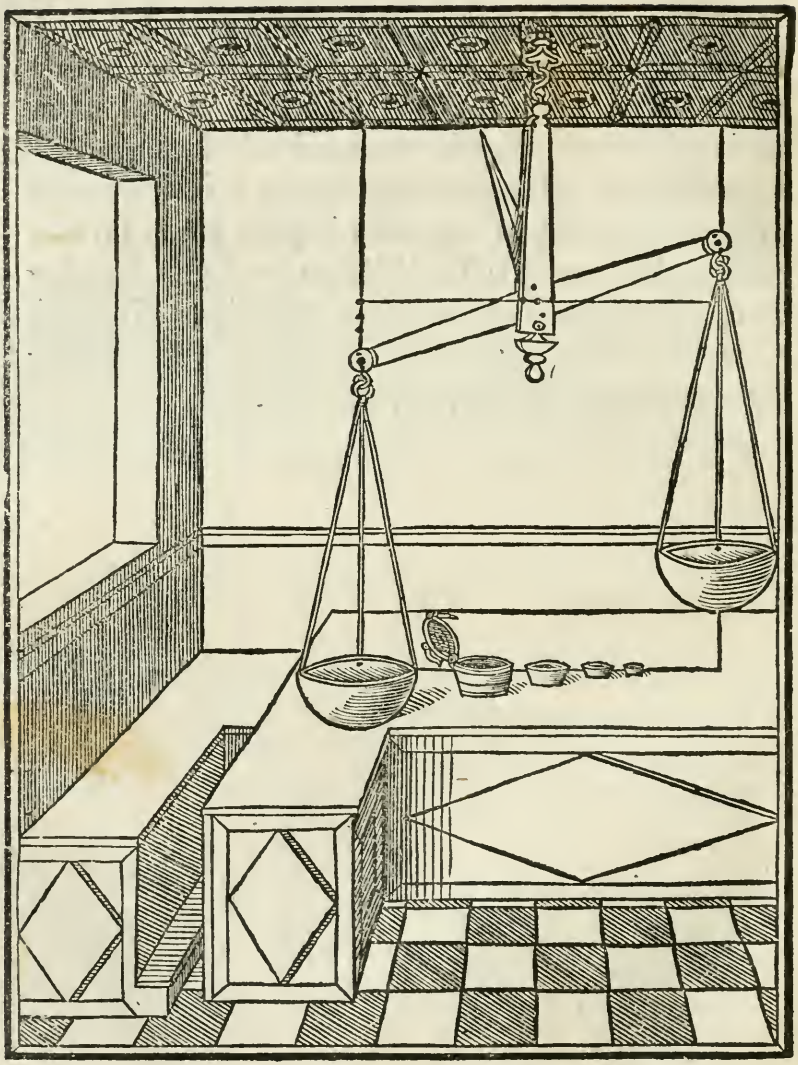

Descriptio uariarum particularium operationū pro ampliori artis huius elucidatione. Caput nonum.

Aes arsum cum Fornacis eius imagine.

CVpri pars una: Aluminis duæ (seu Tartari) & Arsenici tres partes recipiant. Duo extrema simul iūcta Ferreo pistillo in Mortario æneo in puluerē redacta, aquaq; deinde aspersa cum Venere in bracteas deducta, sepultaq; in Olla locentur. Quod suo cum coopertorio in uertice ad crassitudinē subtilis calami perforato: uulgari ac simplici Argilla optime post obturetur. Et per horam mistura decoquatur in igne: seu Fornacula sublimationis. Deinde ea extracta & frigefacta: positaq; rursus in Fusorio terreo mistura (cuius cum Fornace hic statim expressa est imago) inter prunas cōfletur. Ex qua scobes Ferrea uirga, donec eluceſcat, depurgētur. Deniq; in instrumento ferreo (Canale, seu Rielū dicto) a Fusurio deponat: seruetur q; frigefacta. .G.

Fundo metalla.

Æs ustum.

Quæ facienda prædiximus de arso: eadem de habendo Ære usto mistionem ipsius tradētes facienda censemus hac serie.

Æris pars una: Calcantis romani duæ (seu Salis) & Sulfuris tres partes sumātur. Reliqua omnia ut in præmissis: G. seruentur. f. 27.

Anielum album, & nigrum.

Sumatur de Argento cupellato: pars. 1.
Æris: partes. 2.
Plumbi nigri mollis: partes. 3. ad pondus æquale.
Et simul fusa omnia, ac bene mista proiiciant in ana (hoc est tantundē) Sulfuris tusi in Crucibulo bene operiēdo. Frigefactum tādem hoc totum: & a scobibus per fusionem a pprime mundificatum, seruetur in uirgulis.
Idem est iudicium in conficiēdo Anielo albo: duobus tm̄ exceptis. Vno. s. ℔ Stannum loco Plumbi nigri: Altero aūt ℔ Arsenicū loco Sulfuris: capiatur bene contusum. Notandum

Aqua ad diuidendum Arg. ab Auro.

Capiatur de Nitro refecto: & Alumine ana.

Æqualiter iuncta, & in Mortario puluerizata simul p Tortam bene circũlinitam fundo nudo, & Recipientem sigillatum, distillentur per ignem ad totam exhalationem spirituum: cum reseruatiõe spiraculi in sigillo ad opportunam occasionem.

Discalcinetur hæc Aqua diuisionis per ignem etiam cum Charattis sex Argẽti puri pro unaquaq; libra Aquæ prædictæ, & seruetur ad usum.

Notandum .H. Notandum est autem: q̃ ana spiritus Aluminis usti: seu Calcantis, ac Nitri refecti: uidelicet libra una de quolibet super unciã unam cuiuscunq; metalli in tenuissimis bracteis deducti: ter reiterando: metallum conuertit in transparens oleum.

Argenti, & Auri calcum.

Æris partes tres cum tribus quartis sumantur ad pondus. Et pars una cũ uno quarto Zelami'næ in ualle Siria'na repertæ in uico nomine One'da. Vocat' hæc Zelamina aliter Tuthia alba: & est mine'ra Bergomẽsis. Sternantur stratim in Crucibulo: & per ignẽ continuæ fusionis duodecim horarum fundentur cum Vitro: ac seruentur ad usum: proiectæ primo in laminas a'scobibus peroptime mundificatæ.

Notandum Eadem traditur dispositio subministrando Argenti calcũ: hac tamen

hac tamen lege ſcilicet: q̄ pars dimidia cum uno octauo Stāni, ſeu Æris arſi: ſumatur loco Zelami'næ cōtra tres partes, & tres quartos (ut ſupra dictum eſt) Æris.

Argentum maceratum.

Sumatur Arg. in tenues bracteas tuſum: & in Olla non uitreata cū ana Sulfuris tuſi in Fornace ardeat per dies. 15. per ternos, ſuperaddendo de nouo Sulfure. Deinde cum partibus. 6. Arg. uiui (aliquantulum ſimul calefacti) macereturdiutina triturationein Porfido. Abluatur aqua: & bene deſiccatum ſeruetur in nitidiſſimo Vaſe uitreo, ſeu uitreato. .F.

Aurum maceratum.

Bracteæ Auri fului ad tenuitatem ductæ fortiter ignitæ cū partibus ſex Arg. uiui: macerentur una'. Lota demū macera cum aqua, & bene deſiccata ſeruetur ad uſum: ſicut dictum eſt ſupra de Argento.

Bullimentum pro Argento.

Sumātur de Aqua cęleſti. lib. 10. de Tartaro albo tuſo. lib. 1. cum tribus unciis.

Et opera ipſa argẽtea nigrificata ad ignem, in Vaſe æneo poſita, omnia ſimul bulliant: quoad niuis inſtar albeſcãt. Tunc extracta bruſtientur ad aquã frigidam, limpidãq;. Tandem Tripolo eburnita ſeruentur.

Bullimentum pro Auro.

De Lotio hominis. lib. 10. ſumantur.
Sulfuris unciarum quinque.
Tartari. 10.
Miſceant omnia tuſa in Vaſe æneo. Et in hoc opera aurea (igne primũ calefacta) impoſita bulliant: donec crocea reddantur ut Auripigmentum. Reliqua ad præmiſſum ordinem de Argento omnia rite ſeruentur.

Notandum Notandum eſt autem: q; pars una Floris æris cum ana Calcantis romani: & partibus duabus Nitri cum ana Salis armoniaci bullita omnia ſimul cũ dicto Lotio (ut dictũ eſt) colorem Auri uiuaciſſimum dant Auro: ultra Charattos. 18.

Notandum Idem eſt iudicium redactis in bitumen prædictis ſimplicibus (cum acerrimo Aceto) Flore æris. ſ. Calcante romano: Nitro: & Sale armoniaco: per modum recoctionis.

Calx

Calx Argenti.

Procedatur ut dictum eſt ſupra. F. Sumat Arg. in tenues bracteas tuſum: & cætera.

Calx Ferri: & omnium aliorum metallorum durorum.

Bracteis, ſeu laminis cuiuſcunq; metalli duri in fornacula cæmentationis per dies. 22. ardētibus: cum duabus partibus Calcantis romani: & tribus Sulfuris triti (uel ſine alia miſtura) fit Calx metallica impalpabilis.

Ceruſſa: Minium: & Zalolinum.

Laminæ Plumbi nigri mollis in terreo Vaſe in terma, fundo ad quatuor tm̄ digitos uitreato cum multo acerrimo Aceto: ita ſuſpendantur ut continue per duos & uiginti dies Aceti uapore tangātur. Quo corrupta tandem Plūbi nigri eſſentia, & in puluerem album redacta, Ceruſſa nuncupatur. Hæc autem Ceruſſa: ſiue reſidentia Plumbi nigri (ut ſupra) uſti, tenuiſſime (cum aqua) triti: poſitaq; in Capellis terreis ſparſis, ac longis ad cubitum: non lutatis quidem: uerūtamen opertis in Furno: ita locatis, ut ignis tantummodo fundum eorum aſcendens percutiat, ſed non per reuerberationem: uratur per horas. 48. Inte-

rim autem ſæpius Ferreo inſtrumento agitata reſidentia quo aduſque in rubeum tranſmutetur colorem: tunc pariter mutato nomine non Ceruſſa, ſed Minium appellatur. Hoc rurſus trituratum (cum albo Aceto) & ad umbram deſiccatum, in citrinum uertitur colorem, quod eſt Zalolinum.

Cinnabaris conſtructio.

Argenti uiui pars. 1.
Sulfuris (igne lẽto carbonũ liquefacti) pars una & ſemis.
Miſceant in Vaſe æneo patulo Ferreo inſtrumento haud quaq̃ ligneo. Durata autem frigore hæc miſtura, & pinſita, reponatur in Vas uitreum idoneum optime lutatũ: locatumq; in Furno ſublimationis: fundo detecto, ac loco aeri peruio p horas. 14. remiſſo igni: mundando oleoſitatem Ferro quoad tranſierit per collum Vaſis. Deinde per tantundem temporis igne intenſo Vaſe laminis ferreis operto fixetur. Vbi tãdem Vas refrigeratum fuerit, rumpatur: ſeruato Cinnabari.

Conſolidatiuum Cinericii.

Argilla deuſta, & tenuiter tuſa pars una capiatur ad mẽſuram. Cineres lixiuio demiſſi, & mortificati, deſiccati q̃ partes

partes duæ. Deide simul ambo cribrata: pariter seruent̃.

Cupella, & Fornax eiusdem.

Sumatur pulueris Argillæ crudæ pars una ad mensuram. Spodii ossium, siue cornuum castrati deustorum subtiliter tusorum partes quatuor cum dimidia.

Diligenter cribrata seruentur: & cum aqua humectata in Verra metallica totum pariter excusum impromptent̃.

Notandum est autem: ꝙ qui format Cupellam ex Spodio solo non bene sentit omnino pro mercatore circa Arg. & Aurum extrahendũ. Aduertant igitur pro maiori, tutiori'q; redundatione metalli: & ad minorem eius defectum arcanum hoc Affinatores metallorum: Aurifices: & Cudimi'æ mercatores. Ad quorum noticiam simul hic tradimus Fornacem cupellationis. Notandum

Emũdo ſub tiliata.

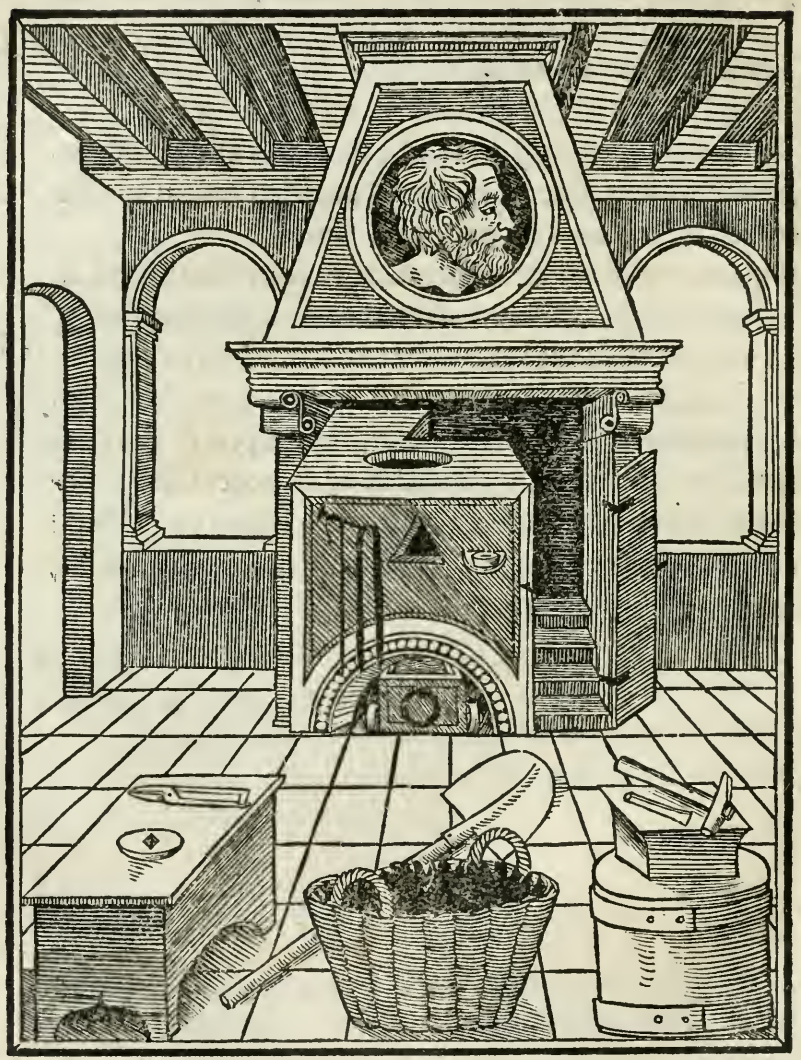

Flos Æris.

Corporentur in lib.640. Terræ uiridis ſolutæ in lib.240. Aceti acerrimi: cum lib.26. unciisq; 8. Armoniaci: lib. 160. Æris ſoluti in lib.320. Aquæ diuiſionis.

Omnia autem probé miſta, poſitáq; in Ollis groſſis ſparſis non uitreatis ſuperaddēdo ſtringātur. Deinde in ſaculis de corio optime denſis ſeruentur.

Metallina.

De infraſcriptorum ſimplicium pulueribus: uidelicet Realgalli: uel Auripigmenti: ſiue Arſenici: Calcis albæ uiuæ recentis: Tartari albi ana ad pondus ſumatur. Albuminis autem oui gallinæ pars media plus: cum quo pulueres ipſi per ſetatiū optime coopertum prius ſimul commiſti incorporentur. Bitumé autem huiuſmodi deinde idonea in Botia detecta impoſitum per horas.12. igne aſcēſorio ſublimetur. Vaſis tamen fundum ad mediium uſq; luto ex lana, ſeu tomento, & argilla partibus duabus. ſ. argillæ, & una tomenti confecto ſit oblinitum: & oſpaſiter bombice, uel ſtupa obturatum, Metallinam tandem reperies collo Vaſis argenteo colore adhærentem. Lutum tomenti.

Oleum omnium metallorum.

Videatur(ut ſupra:H.) Aqua ad diuidendū: circa finem.

Purpurina argentea,& aurea.

Miſtura Arg.uiui:Marcheſitæ,uel Stanni:Arſenici:& Salis armoniaci ana:poſita in Botia uitri: ſi decoquat̃ per horas.321.ad ignem,colorabitur argenteo colore. Verū ſi loco Arſenici ſumatur Sulfur citrinum in pane nitido, aureo colore tingetur:& tunc dicetur aurea Purpurina.

Aduertendum eſt Nota.

Refinatio Chryſocollæ.

Refiltratæ in libris ducentis ſeptuaginta Aquæ cæleſtis: libræ nonaginta Paſtæ(ſeu Lapis)Chryſocollæ: cum libris decem Aluminis:& Aluminis fecis libris octo cum quatuor unciis uniuſmet ponderis:in Vaſe æneo p lentam, continuamq; ignis exhalationem tm̃ liquentur ut aqua.Deinde per optimam opertura m pannorū laneorum ne ſpiret:neue ullatenus ſpirare poſſit:Vas refrigeratum per dies tres ſtabili in loco locetur. Reuulſus autē Borax in ſpōdilibus uaſis agglutinatus (habita primum per īclinationem optima aquæ euacuatione) ablutusq; frigida:& bene deſiccatus ad Solē:nitidus, unctus Oleo lini crudo

lini crudo, ponderatusq; in Vase nitido seruetur.

Solidatura tertia pro Arg. & Auro.

Partes tres Argenti pro Argento: uel Auri pro Auro. Et pars una Æris arsi pro Argẽto: uel Argẽti p Auro sumptæ (facta nihilominus mistione primum optima in Fusorio ad ignem fusionis) seruentur laminæ.

Specula metallica frangibilia.

Mistis per refusionem Manicæ partibus tribus Æris: & pars una Stanni tantum: proiiciantur laminæ ad planã, & pontellum in Petra columbina altera alteri imminente. Misto nihilominus primum ad ignem uenti fuso. Deinde laminæ ad mensuram æquẽtur a' superfluis cũ gladio: & planentur Smerillo medio, ac tenui ad siccum per longum, ac transuersum: primo super lignaculis ex tabula huiusmodi agglutinatis cum Gypso crudo, & aqua super tabulam. Postea lustrent' super panno lineo rudi: uel corio a' parte domestica: Sponthi'a: uel Tripolo: & Cerussa: aut Calce stãni: aspersæ tamen prius Oleo. Deinde palmis manuum siccatis tersæ, nitidatæ, & capsatæ seruentur. .I.

Specula non frangibilia.

Specula infrangibilia cuiuſuis dimenſionis ob malleatio-
nem in reliquo (ut proxime ſupradictum eſt: I.) rite fiāt:
præter q̄ ſubiecta eſſentia, quæ tantum conſtat de ſolo
Arg. cupellato.

Spodium de Oſſibus.

Oſſa tibiaꝝ boum deuſta ad ignē continuum in Forna-
cula cæmētatiōis per horas. 2. Spodiū uocat̄ de Oſſibus.

Sublimatum.

Sumptis de Nitro mollito lib. 50.
De Sale.
De Alumine: ſeu
Vitriolo uſto. | mollitis.
Et de Arg. uiuo ana lib. 100.
Omnibus ſimul iunctis, Arg. uiuo tamē prius in Aqua ad
diuidendum quantum ſufficiat in Vaſe ligneo mortifi-
cato, Miſtura huiuſmodi in Vaſe uitreo (cū Alembich)
aperto per horas. 24. ad lentum ignem lignorum per Ci-
neres ſublimetur, ſeruetu rq; diligenter.

Notandum Notandum nihilominus non poni de miſto pro quolibet

Vaſe

Vaſe pluſq̃ lib.87. Inſuper Aquæ ultimo ſtillatæ ualent ad alias quoq; mortificationes: ideo ſeruentur. Notandum

Terra ad deargentandum metallum, & inaurandum.

Solutum igne Argentum de cupella. ℔.1. in unciam unam Aquæ diuiſionis, iungatur cum puluere Salis, & Tartari albi ana unciarum ſex.
Sicq; in Vaſe uitreato cum Spatula lignea (non autem metallica) miſta ſeruetur Terra calore denſata.
Notandum eſt etiam talem ordinem penitus ſeruandum eſſe in cõficienda Terra pro inaurãdo: quæ ab Aqua diuiſionis, & Argẽto ſecluſa madefiat Oleo auri. ℔.1. (Auri. ſ. ſoluti) pro qualibet libra prædictoꝝ puluerum. Notandum

Tuciæ conſtructio.

Sumantur de Antimonio lib.96.
De Calce ſilicis lib.48. De Alumine catino lib.24. De Ære arſo lib.1. cum unciis quatuor. De Plumbo: & Stãno ſimul calcinatis lib.8. uidelicet pro una qualibet parte Plumbi, duæ partes Stanni. .K.
Hæc omnia ſimul corporentur cum aqua: triturenturq; in Pila figuli. Miſtura deinde hinc exempta, & in plano furfuribus ſtrato adinſtar placẽtæ deſiccata in igne car-

bonum per horam coquatur: postea pinsetur: trituretur: ac taminetur. De puluere autem eius tenuiori fiat bitumen cum Albumine ouorum: & idem Cănis ferri inuolutum, & insperſum grossiori puluere eiusdem, atq; sic in umbra siccatum per ignem reuerberationis recoquatur iterum per horam.

Notandum Vbi autem nimium nigresceret: Cannæ ut supra bitumi-natæ candétes sæpius extinguant in aqua Calcis Plumbi & Stanni: ut supra dictum est. K.

Singularia præmissa cur posita sint. Caput decimum.

SIngularia hæc (nempe) Aqua diuisionis: Refinatio chrysocollæ: Æs arsum: ustum: & reliqua particularia supradicta nō sit qui arbitretur temere posita: tanq̃ a principali negocio aliena: uel ut omnino superflua. Nō enim frustra, immo necessaria ceu per gradus quosdam ad perfectionē huius Magisterii purificationis Auri (scilicet) qđ præcipue intendimus (ut cuiq; in his oculato palám est) posita sūt. Nã sicut arbor ex floribus feracem, uberemq; fructuum messem indicat: & ubi non affuerit ignis usq̃ fumus exhalat: sic huiusmodi exercitamenta cũ insignia sint: ac certitudo efficaciæ & ueritatis præmissorũ: tum

scopus

ſcopus quo huius artis pſeudoprofeſſores (Alchi'miſtæ uulgo dicti) impingentes fracti protinus, & cõfuſi reuelent: patefacta'q; eorũ fraude, & falſitate de medio ſublata, Simplices tuti, & cautiores reddantur.

PORTIO SECVNDA.

Præfatio Portionis ſecundæ. Caput primum.

RVdis hæc, impolita'q; noſtra iueſtigatio cõſulto ſatius præterenda a'nobis fuiſſet, lector cãdidiſſime, q̃ ut ſublimis huiuſmodi ars, atq; ſpectãda ſuæ genitricis Naturæ æmula (præcipue contra ipſiuſmet ſcientiæ authorum decreta uulgationem prohibentia: ubi dicitur nefas eſſe arcana reuelare indignis) quodam uel tenui ſuſurro mortalibus patefieret. Cum tamẽ nobis perſuaſiſſemus omnipotentis Naturæ uim ſupremo Numine ſapiẽtiæ filii inſpiratam (tametſi pleroſq; mortaliũ lateat) ex Dei munere cognouiſſe: nefas, & ab humano officio eandem in tenebris perpetuo clauſam tenere, prorſus alienũ duximus: præſertim cum nihil præſtantius, nihil in humanis utilius reperiri poſſit, uel excogitari: ſi modo Sophis longe ſupra hæc caduca & fluxa eleuatis, fuerit reuelata.

Ray. in ap. c. 2. Ars igit'

Cæterũ quo res ipſa obſcurior, ac difficilior cognitu hactenus haberi ſolet: eo lucidiorẽ omnibus, planioremq; efficiemus. Nam q̃ Schema ſub ænygmate poſitum ſit: id fuit in cauſa: ne Detractores Alchimiſtæ, Indigni, Ingratiq; : facilem ſeſe habere ad hæc myſteria aditum arbitrentur. Initiatis uero totam huius artis rationem compendioſe, & accurate explicantes aperiemus: in Portione diuiſioĩs, in Speculo nr̃o: quod iã mente cõceptum orſi indies lucubramus. Vt ipſum intuentes lucis ſplendore ſuperuenientis illuſtrentur: & deuii ab huius lucis iubare in ſemitã rectam dirigant̃: & hac potiti gratia munere gaudeant ueritatis tali ſub Schemate.

Aperio libr
& ſeptem ſi
gnacula.

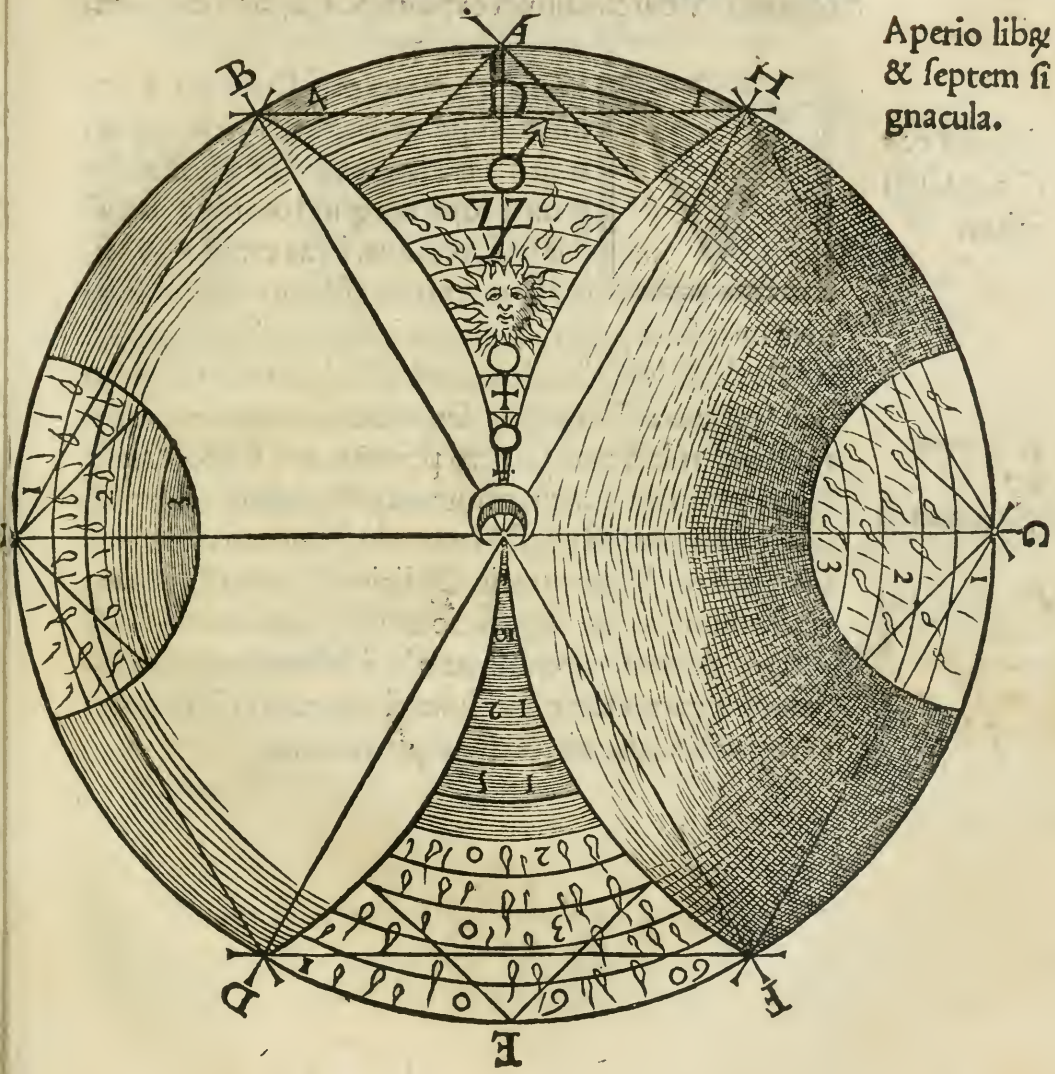

Schematis Voarchadimici expositio. Caput secundum.

Ray. in codi. c. 4. Cum igitur.

VIsionem aceeptam á Domino æterno omnipotẽti palám fieri (indignis) non debere in arcanis arcanorum legitur: propterea quod omnino metuẽdus sit Dominus. Lr̃as tamẽ. A. V. E. (ut in præmissis) dicimus esse Mistionem un iusmet põderis Olei uitri, Materiæ q; primæ artis, Aeris, & Ignis, Lucis maioris & minoris, ac Argenti uiui septies mũdati per sublimationem cum arena alba, insimulq; rubificatã. C. uero primũ motũ. i. Occisionẽ: Corruptionem: Calcinationem: uel Putrefactionem. G. secundus motus est: & est Generatio. H. uero tertius motus: uidelicet Augmentatio. D. dicitur Fixatio: Diminutio: Disiunctio: uel Separatio: & est quartus motus. F. & .B. sunt elementa alterãtia cum loci Mutatione, quæ dicuntur Ignis mutatio: Pauimenti operatio: Terminatio q; rubificationis; & est quintus motus.

Synonyma

Synonyma

Theorica,

Theorica, ac Practica Voarchadu'micæ artis, & eius ſchemata in multiplicatione tincturæ. Caput tertium.

TErminatio Recipientium eſt mutatio naturarum receptorum per ineffabilẽ Miſtionẽ calidi(.i. Ignis: quod eſt Aurum fuluum, cum Frigido. i. Arg. uiuo non uulgari: quod eſt Arg. uiuum per ignem & arenam albam ſepties mundatum, ut dictum eſt ab Arg. uiuo: humidi. i. Aer: quod eſt Arg. purum, cum Auro fuluo, Argento'q; uiuo ut ſupra, inſimul rubificatis, cum Sicco. i. Oleo uitri) diſpoſitione perpetua. Hæc perpetua diſpoſitio: eſt Materia metallorum: Materia'q; prima artis(.i. Vitrum inanihilabile: quod eſt Oleum dictum: medium retinentem Arg. uiui, Aurum albificantem) ut ait Maria. Et iſta Aqua grauis eſt, quæ mercurialis dicitur: ut omnes aſſerunt. Et Arg. uiuum ſapientum(.i. Argentum uiuum, ut dictum eſt, mundatum ab Argento uiuo) de quo dicit Hermes: Cuſtodite hoc Argentum uiuum coagulatũ(.i. mundatum) qđ eſt in intimis thalamis: in quibus coagulatũ eſt. Ipſum enim eſt Azoch: & eſt ſecretũ Sco'liæ: & dicitur Terra reſidua. Qui igitur uerba audit, ipſe inquirat. Sed teſtamur per illum qui male perpetrantẽ iuſtificat: & nullum recte agẽtem cõdemnat: nos iam detexiſſe quicquid ante cælaui-

Mecu'balim.

nius in hac ſapientia: & maximum arcanum ſcientiam: & intellectū habentibus patefeciſſe. Q ui uult ergo proficere in hac ſapientia: oportet eum iſtam admirabilem Electionem (mundationem: miſtionem: trituratione: & calcinationem: Argenti: Auri: Argenti q̄ uiui: & Olei uitri) ſeu arcanum maximum cōponere: & poſtea ipſum mutare de Natura in Naturam: Luca ſic dicēte in Turba: Pluribus rebus non indigetis: ſed una tm̄. Et iſta res una: in unoquoq; gradu operum noſtrorum in aliam cōuertitur Naturam. Idem teſtatur & Ge'ber cū dicit: Ars talis non conſiſtit in pluralitate rerum. Eſt enim Materia una (.i. metallorum) in qua magiſterium noſtrum cōſiſtit: cui non addimus rem extraneam aliquam: nec minuimus: niſi q̄ in præparatione eius ſuperflua remouemus. In una ergo re conſiſtit totum magiſterium iſtud, ut nos recte cenſemus: in Oleo uitri. ſ. & Arg. uiuo mundo, animato, rubificato' q̄. Et hoc expreſſe dicit Alphidius filio ſuo: Scito fili: q̄ hæc Materia (& Materia prima artis) quæ eſt radix: de qua omnes ſapientes tractauerunt (Oleum uitri: &) Arg. uiuum eſt. Et eſt quoddam Arg. uiuum albi coloris: & pluſq̄ ſpeculum ſplendens. Item fertur in Turba: Initium totius operationis eſt Albedo. i. Arg. uiuum mundum animatum: cui rubor ſuccedit.

Electio.

Nota tamē quod eſt altera Materia prima artis.

Notandum

NB.

Notandum ✠.

Notabis ergo: q̄ Acetum: Æquatum: Albedo: Albū: plūbū: Aqua benedicta: metallica: ſicca: talchi: uiua: uiſcoſa: uitæ:

ſa:uitæ:urinæ puerorum: Argentum uiuum animatum: coagulatum: Argyrio'n zotico'n:Arſenicū:Auripigmē/tū:Azoch:Cambar:Caſpa chaia': Ches ſeph chai': Cō/par: Corſaturni: December: E:Euphrates: Fauonius: Phlegma:Gumma alba:Inimicus:Inſipidus:Lubricum: Materia una:metallorum:Medicina una: Menſtruum: Mercurius:Occidēs:Ouum:Puer: Salſus:Sédena:Se/nectus:Serinech:Seth:Siniſtra:Socius: Sperma metal/lorum:Sublimatum: Succus:Te'uos:Ventus:Veſpera: Vigintiunum: Vnctus: Vultur:Ziba'ch: & Ziua': idē ſignificāt.Et id genus multa,quæ hic prolixitatis uitan/dæ gratia omittimus.

In compoſitione autem huius admirabilis miſtionis, ſeu maximi arcani: oportet nos ſequi Naturam. Nā(ut ait Ge'ber) Natura per ſe agit.Nos ergo oportet tria ſcire: uidelicet quid ſit Natura: quot ſint Naturæ: & qualiter Natura operetur in metallis productis.

Secūdum autem Ariſtotelem (ſecundo Phyſicæ auſculta/tionis) Natura ſic diffinitur: Natura eſt principium, & cauſa mouendi, & quieſcendi in illo, in quo eſt primo, & per ſe, & non ſecundum accidens. Natura qd

Author autem Perfecti magiſterii ait: Naturæ(ſiue tu di/cere mauis:qualitates) ſunt quatuor: uidelicet Caliditas & ſiccitas:ut in igne. Caliditas & humiditas:ut in aere. Humiditas & frigiditas: ut in aqua. Frigiditas & ſicci/ Quotuplex

tas: ut in terra. Omnes autem iſtæ cõplexiones inæquales ſunt: nec eſt ulla iſtarum quam quærimus. Nam nos quærimus æquale, de quo dicit Ioãnicius: q̃ æqualis miſtio eſt una: quãdo cũ moderatione, Incolume dr̃ corpus.

Moderatio Notabis ergo: q̃ dicit cum Moderatione. ſ. prædictarum naturarum, ſeu qualitatum: uidelicet caliditatis: humiditatis: frigiditatis: & ſiccitatis. Nam quando aliqua iſtarum naturaꝝ aliam nõ excedit: tunc dicitur corpus temperatum & æquale: quia tm̃ eſt de una quantum de alia ſecundum debitam proportionem qualitatum ad eſſe metalli requiſitarum.

Synonyma Item notabis: q̃ Incolume dicitur ſanum: remotum: calcinatum: ſeparatum: purificatum: diſpoſitum: ſiccum: uel mundum ab omni cauſa corruptionis. Et (ſecundum Ge'berum) Stannum eſt Plumbum album puriſſimum: & eſt in eo æqualitas fixionis, uel ſpiſſitudinis duoꝝ cõponentium Arg. uiui. ſ. & Sulfuris (metallici) non autem æqualitas: quantum in miſtione (. i. quantitate) Arg. uiui. Item Hermes inquit: Fili: ſapientum metalla ſunt ſex (nõ enim Arg. uiuũ eſt metallum: ſed Materia (ut infra: Notabis Embryon: L. & cætera) metallorum) quorum primus eſt Sol eorũ optimus rex & caput: quod nec terra corrumpit: nec res comburens cõburit: nec aqua (colorificans: uiridis: aut diuidens) mortificat, uel deuorat: eo q̃ ſubſtantia eius eſt terminata, & Natura directa in

Clauis pria. Mundatio.

caliditate

caliditate:humiditate:frigiditate:& ſiccitate. Nec in eo quid ſuperfluum eſt,uel diminutũ.Et ideo ſapiẽtes præ-tulerunt ipſum,& magnificauerunt:& dixerunt q̃ ſic ſe habet Sol in metallis:quemadmodum Sol in ſtellis. Suo enim lumine & ſplendore omnia uegetabilia germinãt: & omnes fructus perficiuntur nutu Dei.Quid plura ſi ad hoc peruenire poſſimus:Habemus proportionatum fe-re totum iuxta Socratem dicentem:Iam ergo Albi plũ-bi diſpoſitionẽ uobis demõſtraui:quo genito nihil aliud eſt q̃ opus mulierum,& ludus puerorum.

Cognito igitur quid ſit Natura per Philoſophum:& quo-tuplex per Authorem Perfecti magiſterii:aliorumq; ſa-pientũ ſentẽtiã:reſtat uidere quomodo operet Natura.

Operatur autem Natura multifariam:ſed potiſſimũ per miſtionem:quam ſapientes uariis appellarunt uocabu-lis.ſ.Ingreſſionem:Summerſionem:Coniunctionẽ:Cõ-nexionem:Complexionem:Compoſitionẽ:& Miſtio-nem:idem ſignificantibus.Nihil enim ingreditur:ſum-mergitur:coniungitur:connectitur:complectitur:com-ponitur:q̃ quod miſcet. Videamus ergo quid ſit miſtio (Clauis enim ſecunda eſt) quia ipſa cognita per diffini-tionem omnia alia cognoſcantur.

Natura quo modo ope-retur. Synonyma

Clauis ſecũ-da.

Secundum autem Philoſophum(primo de Generatione) Miſtio eſt miſcibilium alteratorum per minima coniun-ctorum unio.

Miſtio :& quid.

Miſcibiliũ. Notabis Miſcibilium.i.elemẽtorum.Nam ipſa ſunt prima principia uniuſcuiuſq; miſti.Sed ipſius miſti manifeſtam, occultamue ſcire nõ poſſumus Naturã:niſi ſciamus ipſa elementa commiſcere, ſeu componere. Vnde Hermes dicit:Intellige fili quatuor elementorum ſcientiam:quæ ſuis poſita ſunt rationibus in ſua abſcondita apparitione.Eorum enim abſcõdita apparitio nequaq̃ exponitur,niſi componantur:eoq; non perficiunt donec ſuis coloribus colorentur.

Minimum. Notabis etiam per Minima.i.per indiuiſibilia.Nã ſi quid poſſet diuidi iam non eſſet minimum:ex quo diuiſo partes eo minores proueniunt: cum omnis pars minor ſit ſuo toto.Apparet ergo:q; per minima.i. per indiuiſibilia fit miſtio elementorum.Et q; elementũ ſit minimum metallo; componentium: patet per diffinitionem eius, Elementum enim minima particula eſt metalli.

Elemẽti diffinitio.

Ad hoc autem,ut Miſcibilia miſceantur,requiritur præuia diſpoſitio:quæ nõ fit niſi per Motũ in omni actione: nedum in miſtione neceſſarium.Motus autem(uel Mutatio)dicitur (ſecundum Ariſtotelem in Categoriis)ſexcuplex.ſ. Corrũptio:Generatio: Augmentatio: Diminutio:quam Fixationẽ uocamus:Alteratio:& loci Mutatio. Sed aliis in præſentiarum omiſis, Corruptionem tm̃ eligamus:nec eam quidem omni exparte.Nam multas ſub ſe ſpecies habet.Sed ex his unã(quæ Putrefactio

Motus primus: Clauis & primũ punctum.

Corruptio.

dicitur

dicitur)ad propoſitum facientem diſcutiemus.

Natura enim quæ nunq̃ otiatur, omnifario motu operãdo utitur: in primis autem omniũ Corruptione: Corruptio uero hic & Putrefactio æquipollent ſignificato. De hac itaq; in Allegoria ſua Hermes ſic inquit: Scitote q̃ artificii origo eſt Caput corui: qui in nigredine noctis, & in claritate diei ſine alis uolat: & amaritudine noſtra in ſuo ſanguine exeunte coloratio accipitur: & mera aqua a' ſuo dorſo. Non eſt ergo aliud Caput corui: niſi nigredo noctis: qa ſicut iſta ſũt nigra & obſcura reſpectu diei: ſic ſpiritus iſte putrefactus reſpectu ſpiritus mũdi: qui ex putrefactione oritur: & per noſtrum artificiũ extrahit'.

Sed cuius coloris debet eſſe ſpiritus iſte mũdus? Profecto albi. Vnde Hermes: Scitote rumorũ inquiſitores, & ſapientiæ filii: q̃ Vultur ſupra montem extenſum in cacumine uoce magna clamat inquiens: Ego ſum Album nigri: & citrinum albi: & rubeum citrini: ueridicus ſum certe, & non mentior.

Notabis ergo Album nigri. Nam ipſum Album ex nigro extrahimus. Item Alphidius: Argentum autem uiuum: quod ab eo. ſ. cortice nigro extrahitur, eſt humidum albũ a' corticibus mundum, ne opus pereat.

Viſo ergo q̃ primus motus Naturæ eſt corrumpere: uidẽdum eſt qualiter fiat. Et ut perfecte ſciamus facere: oportet nos habere cognitionem principiorum tam Natu-

Principia duo.

ralium, q̃ Artificialium. Nam qui principia ignorãt: finem non inueniunt.

Primum.

Primum ergo principium naturale (ut prædictum est) dicimus Arg. uiuum, cum Arena alba per ignem ab Arg. uiuo septies mũdatũ: Coagulumq; ac Materialia Ignis: & Aeris: sub nomine Anthy bar: Marthek: Stagno: uel Risoo (quod Græce Thelima dicitur: & Hebraice Raço n) positum in literis & numeris notatis (ut hic infra: & supra) per lineam perpendicularem inchoando a penultima sursum ascendendo, & in ultimam terminando.

E . 5 . Lux maior.
H . 8 . Coagulum.
T . 19 . Ignis. i. Lux maior.
R . 17 . Aer. i. Lux minor.
A . 1 . Lux minor: Insertio respõdẽtiæ Charactorum. xiii. g. q̃. iii, seu. xxiii. g. q̃. ii, cum. $\frac{1}{2}$.
M . 12 . Hyle.
K . 10 . Aqua permanens.

72.

A . 1 . Materia prima artis.
B . 2 . Lux minor: Insertio respõdẽtiæ Charactorum. xv. g. q̃. iii. & ultra; seu. xxiii. g. q̃. ii. &. $\frac{1}{2}$. in circa.
Y . 22 . Lux maior.

H. S.

4 H.	8.	Aqua permanens.	
3 T.	19.	Ignis.i.Lux maior.	
2 N.	13.	Gemma.	
1 A.	1.	Cera.	
8 R.	17.	Aer.i.Lux minor.	
	72.		

Secundum est Calor.i.Ignis alienus: quod est instrumentum mouens ipsam Materiam mistam ad putrefaciendum: & non aliud agens in mundo. Vnde inquit Alphidius: Scito fili: q substantia agens in hoc toto mũdo est unum.s.Calor. Calõre enim sublato nullus omnino Motus est. Motus autem est actus. Ideo dispositionis & totius operis artifex, Calor est ignis. Secundum.

Sed cum multi sint gradus Calorum, siue ignis: uideamus quid sit: & in quo gradu.

Et certe ignis, siue Calor est ignis intensissimus, sic testante Maria: Mensura ignis tui(.i.alieni) esto sicut Solis in diebus Tamuç: Av.i.Noch achros: quod est caput Zenit. Et uocatur Fimus equinus: sed non est (.s. per contrarium) ut inquit Alphidius: Igne (.i.alieno) coquitur quod tibi ostendam. Et est calidus & siccus in quarto: cuius pprietas est augmẽtare siccitatẽ: cõdẽsando humiditatẽ. Nã sicut Ignis fimi augmentat calidũ & humidum Ignis alien?

propter ſuã caliditatẽ & humiditatẽ qui phibet: ita fortitudo ignis calidi & ſicci ſiccitatẽ. Et diſponit naturã humidã: in ſiccã terminãdo. Huic autẽ nõ aſſimilat alius in mũdo: niſi naturalis: q eſt ignis Solis in uiſceribus terræ.

Viſis igitur principiis Naturalib⁹: uideamus Artificialia.

Principia artificialia.

Principia Artificialia ſunt duo principalia Inſtrumenta: in quibus perficitur iſta Putrefactio. Et primum eſt lapideum Caraha: ſecundum eſt lapideum A'ludel (.i. Venter equi) in quo debet poni Materia miſta. De quo Vincẽtius dicit: Solutionum corporum & ſpirituum inſtrumẽta ſunt multa: unũ tamen dicit Venter equi. Et fit duobus Vaſis: quorum alter eſt lapideum A'ludel: & in ipſo Materia miſta ponitur: ſtatq; in Fornace: & ſubtus nutritur ignis ut bulliat. Auicenna dicit: q; iſtæ diſpoſitiones nõ poſſunt fieri niſi in Vaſe duplici cognito: quod Vas eſt Venter equi ſupra nominatum.

Item cum diffinitio ſit omnino quid eſt eſſe rei ſignificãs: uideamus quid ſit Putrefactio ipſius (ſcilicet) Materiæ miſtæ: ut melius eam cognoſcamus.

Putrefactiõ quid.

Secũda diffinitio Putrefactiõis.

Secundum autem Ioannicium Putrefactio eſt corruptio ſubſtantiæ miſtæ Materiæ ex uaporum retentione. In noſtro autem propoſito, ſi uapores diſpergantur p aerẽ ipſum: non putrefit, neq; corrumpit ipſa ſubſtantia miſta Materiæ. Quare debet A'ludel ſic adaptari in obice: ne reſpirare poſſit. Vel poteſt aliter ſic diffiniri. Putrefactio eſt

ctio est substantialis humiditatis corruptio: ex indigentia Caloris naturalis: superabundante Calore alieno artificiali exterius agente.

Notabis Calore alieno supabundante. Nã ipse Calor alienus est instrumẽtũ agẽs: seu pficiens corruptiõe humida. Sed si quæratur, per quẽ modum facit hanc corruptionẽ Calor? Respõdemus: Calor calefacit mistum sibi applicatum: & calefaciendo facit euaporare humiditatẽ: qua omnes partes siccæ terreæ continuabantur: & faciebant unum mistum continuum: & unã rem. Et ita Calor corrumpit: & putrefacit ipsam rem: quia mistum quod prius ratione humidi erat continuum: ratione eiusdem exhalati efficitur discontinuum, & amplius non persistit in substantia misti: sicut uidetur in ligno in igne posito. Nã fortitudo Caloris ipsius ignis facit euaporare a' ligno aquam, & oleum: mediãtibus quibus lignum primo erat mistum compositum & continuum: modo post euaporationem aquæ & olei: remanẽt cineres: & partes siccæ ex toto discontinuatæ, & puluerizatæ. Et propter istam similitudinẽ: Putrefactio uocata fuit Cinis a' sapientibus. Vnde recte inquit Hermes: Ne Arg. uiuum negligentiæ tradas: nigrum enim cinerem dealbat: & per sapientum ignem fit opus. Ideo uocata fuit etiam Calcinatio: propter eandem similitudinem. Nam sicut fortitudo ignis priuat lapidem sua humiditate: & de ipso facit calcem:

Calore alieno.

Quæstio. et Solutio.

Putrefactio aliter Cinis: seu Calcinatio.

sic Putrefactio. Vnde Parmenides in Turba: Nisi ueritatis Naturam: eiusq; compositiones & complexiones sciatis: & bene coaptetis cōsanguineū cōsanguineo: & primum primo: inconueniēter facitis: nec quicq̄ operamini: eo q̄ naturæ cum suis consimilibus naturis cōsequētur eas, & lætabuntur in eis. Namq; putrescent, uel disiūgētur: eo q̄ Natura naturam regit: quæ ipsam diruit: & in puluerem uertit, & deducit. Apparet ergo, q̄ per Putrefactionem Res nostra destruitur: & in aliud esse deducitur: sicut lapis per calcinationem.

Viso autem quid sit Putrefactio: & qualiter fiat: uideamus signa per quæ possimus cognoscere quādo erit perfecta: aut non.

Signa putrefactionis. Duo quidem sunt accidentia principalia, per quæ possumus cognoscere ipsam esse perfectam, aut non: Color. s. niger: Tactus uero ponderosus. Vnde Author Perfecti magisterii: Plumbum (.i. Arg. uiuum mistum) in sua altitudine est Plumbum: & Arg. frigidum: siccum: terreum: melancholicum: nigrum: marcidum: fœtidum: ponderosum: & fœmineū. Ex iis ergo apparet: q̄ Putrefactio tūc est perfecta: quando est nigra, & ponderosa.

Qualitates Arg. uiui misti.

Synonyma Item notabis: q̄ Argentum nostrum: Calcinatio: Incineratio: Melancholia: & Nigredo idem significant.

Quæstio. & Solutio. de calcinato, uel cinerātione At dices quid remanet calcinatum post cinerationē: Respondemus: essentia Materiæ nuptæ metallicæ: quæ ante calcinationē

te calcinationem erat in potentia ipsius introducta ex proportione elementorum: ex quibus erat composita. Quia talis essentia non corrũpitur: ut aliquo pacto anihiletur: seu ad nihilum reducatur: cum essentiam subiectam: Naturamue destrui a nobis non sit possibile: sed quãtitatem & uirtutem illam quæ dabat esse tali misto, modo per calcinationẽ & accidens ueniens ab extra destructo & calcinato: quam uirtutem & quantitatem ex mistione susceperat: hæc quidem penitus anihilatur. Nã sicut totum integrale (puta domus) consistit ex suis partibus integralibus unitis: & disiuncta situ una parte a loco suo: quẽ prius habebat in toto, destruit ipsum esse totius domus: & tamen remanent lapides: ligna: & cæmentum ex quibus constabat domus. Ita etiam fit in proposito nostro. Nam disiũcto humido ab ipso misto elemẽtari cui inhærebat: tanq̃ pars integralis in toto: & hoc p Calorem eleuantem ipsum & separantem ab aliis partibus: anihilatur quãtitas humidi ipsius misti: subiecta tamen essentia humidi non anihilat: nec potest anihilari.

Sed extat (inquies) inoppositum experientia. Si enim applicetur igni olla aquæ plena: inualescente ignis Calore paulatim exhalãdo minuet aqua ipsa: quoad nihil aquæ penitus in olla remanebit. Ergo essentia eius anihilabitur: Huic autem obiectioni respondemus: nequaq̃ militare cõtra positionem nostram: quoniam de natura mi- Obiectio. Solutio.

sti metallici loquimur hic. Quod & si calcinatur quo ad suum esse totius compositionis: tamen ipsum penitus non destruitur: uti supra de domo exēplificauimus: & ita si olla cooperiatur ne uapores exhalare possint, aqua ipsa anihilari non uidetur. Contra nostram igitur intentionem inductus cauillus non est: quamuis etiā iuxta peripateticorum Principis (primo suorum Naturaliū uolumine) intētionem facilis esset euasio dubitationis inductæ: quoniam neq; materia ipsius aquæ in illa contraria ignis actione anihilatur: immo remanet. Non enim sequitur nihil remanet in olla: ergo subiecta aqua anihilatur. Et tunc dicitur quod aqua habet materiam subtilem & raram: & ex consequenti ualde passibilem. Itē habet qualitates penitus contrarias qualitatibus ignis. Nā caliditas ignis frigiditati aquæ opponitur: & siccitas humiditati. Cum ergo caliditas ignis frigiditati aquæ aduenit, pugnant inter se: & si caliditas uincit frigiditatē: tanto magis subtiliat & rarificat aquam: q̄ conuertit eā in aerem: & ita aquæ materia non erit aliquo pacto corrupta, licet formam aeris suscipiat. Nam aer generatur ex calido ignis, & humido aquæ: & terra ex sicco ignis, & frigido aquæ. Vnde Morienus: Quatuor sunt elemēta: quorum duo sunt principalia: & summopere contraria: ut ignis & aqua. Alia uero duo generantur ex istis: ut aer & terra. Hoc idem q̄optime declarat Albertus in libro Perigenesios.

Perigeneſeos. Item uidemus uapores aqueos uirtute caloris ſurſum aſcendere: & contra naturam ſuam eleuari. Nam aqua ſuapte natura ſemper deorſum locum ſuũ petit: tanq̃ graue. Cumq; ii locum maximi frigoris attingunt ubi frigiditas ſuperat caliditatem: tũc uirtute illius frigiditatis inſpiſſantis in nubes in aquam conuertũtur: ac ita naturaliter deſcendunt: generaturq; pluuia. Et etiã cum uentus ſeptẽtrionalis (cuius natura eſt frigida & ſicca) obuiat auſtrali: tunc ſi frigiditas ſeptentrionalis ſuperat caliditatem auſtrãlem: condenſatur & congelatur in nubes: & hæ aliquando in pruinam: aliquando in grãdinem: aliquando in niuem: & aliquando in glaciem cõuertuntur. Ex quo ãpparet q; rerum materia non poeeſt anihilari: ſed recipit conuerſionem: cũ natura unius naturam alterius ſuperat in miſto.

De his: quæ in aere generãtur.

Secũdus motus Naturæ eſt Generatio. Et cum corruptio unius ſit generatio alterius (Philoſopho teſte primo de Generatione) eſt impoſſibile Materiam eſſe: quæ nõ ſit ſub aliqua Forma: primo Phyſicor. Quando ergo agẽs deſtruxit miſtionem primam ſeu proportionem elementorum: quæ faciebat rem eſſe ſub prima Forma miſtionis: ſtatim introducit aliam Formam, per cuius introductionem, fit talis motus generationis.

Motus ſecũdus: Clauis .4. & ſecundũ punctũ. Generatio.

Et quæ forma eſt illa in propoſito noſtro? Certe Auri (miſti) corrupti: qđ uocat̃ ā ſapientibus Chylus: ſeu Agnus:

Quæſtio. Solutio.

Synonyma

Iuppiter:& Stannum:Saturnus:& Plumbum: propter ſuam nigredinẽ & immundiciem:a qua nigredine & immundicie mundari debet. Vnde inquit Hermes: Hoc ſi li noſcas: qꝫ niſi quis ſciat deducere prægnationem:mortificare:generare:& ſpecies uiuificare: lumen inducere: ac mundificare:quouſqꝫ igni purgentur:colorentur:& a maculis ultimis mundificent:uelut a nigredine & tenebris:nihil facit. Si autem hoc quiſpiam fecerit inter mortales ſatis ſuperqꝫ erit ſpectandus.

De Electione, Mundatiõe, Miſtione, Corruptione, & Generatiõe, pauca nobis hæc prælibaſſe ſufficiat: in ſequẽtibus latius quæ reſtant dicemus. Nunc autem de Alteratione cum partibus ſubalternis, ac concurrentibus dicẽdum putamus.

Motus qntus: Clauis .7. & tertiũ punctum.

Alteratio: cũ loci mutatione.

Alteratio eſt mutatio ſecundum qualitatem facta per nos ex quadam locali permutatione. Qui motus continet in ſe principalia huius magiſterii: de qbus dicit Geber: Sũt itaqꝫ huius artis principia modi operationũ ipſius: quibus applicatur artifex ad hoc magiſteriũ: qui qdem a ſe inuicem ſunt diuerſi. Eſt enim unus modus Sublimatio: Deſcenſio ſecũdus: tertius Diſtillatio: quartus Calcinatio: Solutio quintus: ſextus Coagulatio: ſeptimus Fixatio: Ceratio ultimus.

Modi operationum.

.D.

Sublimatio cur inuenta

Primus ergo modus eſt Sublimatiõ. Et ꝓpter hoc inuenta fuit: quia non nouerunt antiqui ſapientes (cum ſit impoſſibile

impoſſibile prorſus) neq; nos: nec qui nos ſequentur: aliquid, quo coniũgerentur Animæ: niſi Spiritus ſolos: uel q; Naturam Spiritus & Animæ in ſe contineret, niſi Coagulum. Quod proiectum ſuper Arg. uiuum: uel Metallum ſine ipſius mundatione, & incraſſatione: uiderũt non perfectos colores dare: ſed ex toto corrumpere: denigrare: adurere: & defædare.

Notabis ergo: q; dicimus ſine ipſius mundatione. Igitur mũdatio tam Corporis, q̃ Animæ, & Spiritus debet fieri ab iſta nigredine, & tenebris. Et ita ſentiunt Sophi. .A.

Sed quid eſt illud: quod parit hanc nigredinem? Humiditas aquoſa: & aduſtiua. Vnde Author Trium uerborum dicit: q; humiditas aduſtiua eſt Fumus aquoſus. De quo dicitur: Humiditas aquoſa & aduſtiua corrũpit opus: & tingit in nigredinem. Humiditas autẽ illa quæ parit nigredinem: impedit Fumum album: quo deficiente Aurum Archimi æ (ideſt Aurum duarum cæmentationum perfectarum) non fit. Morieno ita teſtante: Niſi Fumus albus fuiſſet: Aurũ Archimi æ (.i. Voarchadu micũ opus) non fuiſſet. Itẽ dẽ hoc idem: Quod aũt interrogaſti de Fumo albo: ſcire tibi cõuenit. Quod Fumus albus eſt ſpiritus (Arg. uiui) illorum corporum (.i. uenarum) e quibus iã animas (.i. metalla, ſiue elementa) extraximus: q̃buſue iterũ eas cõiunximus. Iſta ergo Anima in ipſo ſpiritu Arg. uiui ingreſſa dealbat: & mũdat ab omni nigre-

Quæſtio.

Solutio.

Synonyma

dine: & huiuſmodi candor redũdat in illa. Vnde Parmenides in Turba: Scitote q; ſi ſuperficies dealbat, intrinſeca eius dealbabuntur. Et e' contra. Item Lucas: Anima Arg. uiuo ingreſſa dealbat: & Natura naturã cõuertit.

Arenam ergo albam: & Arg. uiuum accipe: & per ignem (ſublimationis) attrahe (ex lapideo A'ludel in lapideo Caraha') Fumum album ab ipſis: & ſumma cum diligentia ſerua ne pereat.

Quæſtio. Sed qualiter generatur iſte Fumus albus? Proculdubio per
Solutio. coniunctionem, & ſubtiliationem. Primo Argentum uiuum cum Arena alba coniungitur: fitq; poſtea per calorem ignis ſubtiliationis, ſeparatio unius Fumi aduſtiui: qui tingit in nigredinẽ: ab iſto Fumo albo: qui erat ante coniunctus illi in Materia (Arg. uiui) ſub una maſſa tamen: & ita recipit Mundationem unam per ignem. Nã & alteram poſtmodum recipit per artificium noſtrum. ſ. per Trituratiõnẽ: Corruptiõnẽ: Generatiõnẽ: Augmẽtationem: Fixationem: & Alterationem: cum loci Mutatione: ut ſupra: & infra. Vnde illud Hippocratis in Aphoriſmis ſatis concine, atq; eleganter huic noſtræ intentioni accõmodare poſſemus: In perturbatione, & uomitu quæ ſponte fiunt: ſi qualia oportet purgari, purgẽtur, bene erit. Si uero non: e' cõtra. Quod ſic exponimus tranſferentes: In perturbatione uẽtris. i. Putrefactionibus, quæ fiunt in lapideo A'ludel. Et uomitibus, qui ſpõte fiunt. i.

fiunt.i. Sublimationibus,quæ fiunt in lapideo Caraha' aſcendendo ſurſum,ſicut eſt uomitus. Si qualia oportet purgari,purgentur,bene eſt.Si non,male.Ex iis ergo apparet:q; ſi bene ſciamus facere mundationem ex turbatione elementorum:& per ſublimationem:trituratiõẽ: & cætera ſeparare hoc ab hoc.i.purum ab inpuro,nobis bene erit:& ſi non,male.

Et notabis: q; adhæret pars una fixa cum Fecibus: quæ nunq̃ per ingeniorum genus aliquod,ſeparari ab illis poteſt:cum talis penitus fixa fuerit cum ipſis. Notandum

Et cum Fumus ille fuerit mundus & albus:tunc erit aptus coniungi cum ſua Anima(.i.mundicia duorum luminarium) & Corpore(.i. Oleo uitri ut diximus ſupra)aliter nõ. Vnde inquit Morienus:Siquis Animam(.i.Argentum,uel Aurũ a' uiſceribus terræ)extraxerit: & eam ſurſum aſcendere(.i.in Arg.uiuo mũdato ab Arg.uiuo,ingredi) fecerit:& ab ea (prius in Porfido cũ ipſo Arg. uiuo & aqua triturata)omnem nigredinem & fætorẽ(cum aqua etiam calida in ſacculo) abluerit: poſtea cũ ſuo corpore(Olei uitri:prius corrupta,dealbata,citrinizata,rubificata'q;) coniunxerit:& demum (per ignẽ corruptionis:generationis:augmentationis:fixationis:& alterationis:cum loci mutatiõe) mortificauerit: maxima mirabilia in mundo uidebit.

Viſa igitur generatiõe illius Fumi albi:qui fit per ſepara-

tionem Fumi aduſtiui ab eo in ſublimatione: uideamus illam quæ fit per ſublimationē, & Formæ fuſæ colamē-tum. Et primo quid ſit Sublimatio: & quare fuerit inuen tadicamus.

Sublimatio quid.

Sublimatio enim eſt rei ſiccæ per ignem eleuatio, cum ad-hærentia partium ſubtilium ſuo uaſi.

Cauſa autem inuētionis eius fuit mūdatio ſpirituum: ali-ter impoſſibilis eſt: ut iam dictū eſt ſupra. D. Primus ergo modus eſt Sublimatio. Et. A. Notabis ergo: & cætera.

Colamenti dlffinitio. Generalis. Specialis.

Colamentum uero (in propoſito) eſt liquefactæ rei á fe-ce ſuæ turbulentiæ ſeparatio: & hæc fuit una cauſa Ge-neralis. Specialis autē cauſa fuit inquiſitio aquæ puræ: ita ut Forma ſoluta poſt ipſius aquæ reſolutionem per-maneat incorrupta.

Colamentū triplex. Manica.

Colamentum uero tribus fieri ponimus modis. ſ. per Ma-nicam: per Cinericium: & per Balneum arenæ.

Per Manicam quidem ſic.

Fiat talis Furnus colamenti.

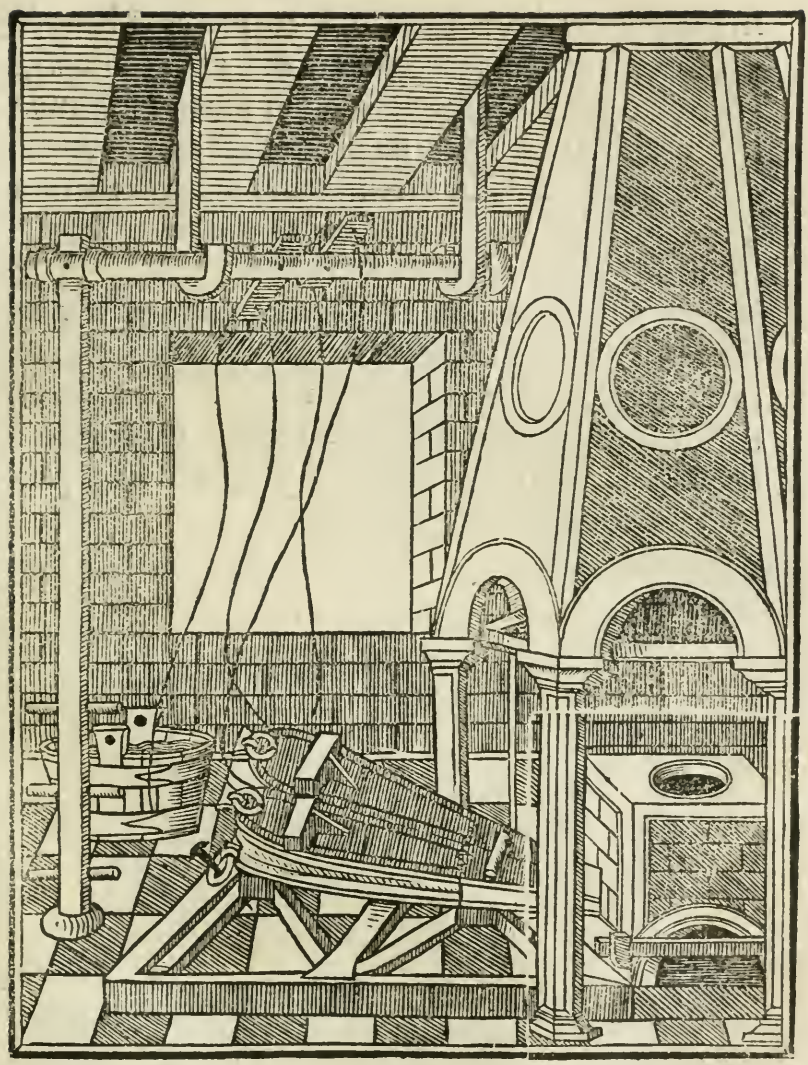

Distillo cun
cta.

in quo primo collocetur carbo, & coaptetur ei bene & postea super carbones accensos Vena, arsa, contusa q; (cum octo partibus plus granulorum Plumbi nigri mista) colada, ad quatitatem unius digiti: & desuper etiam carbones usq; ad summitatem furni ponantur: & cum uentosis follibus Aurum cogatur (a' Lopa) effluere.

Cinericiũ. Modus uero alius per Cinericium sic fit.

Substantia dicta (ut supra cum Plumbo nigro mista) collocetur in fouea Cinericii: ac desuper ligna accensa: & cogatur (ut supra) colari quousq; imperfecta (per Geta) effluat: & fulua Forma tota nuda resideat. Primum autem Colamẽtum maius est secundo. Quia Manica plus acuitatis caloris infert, q̃ Cinericiũ.

Schema Cinericii.

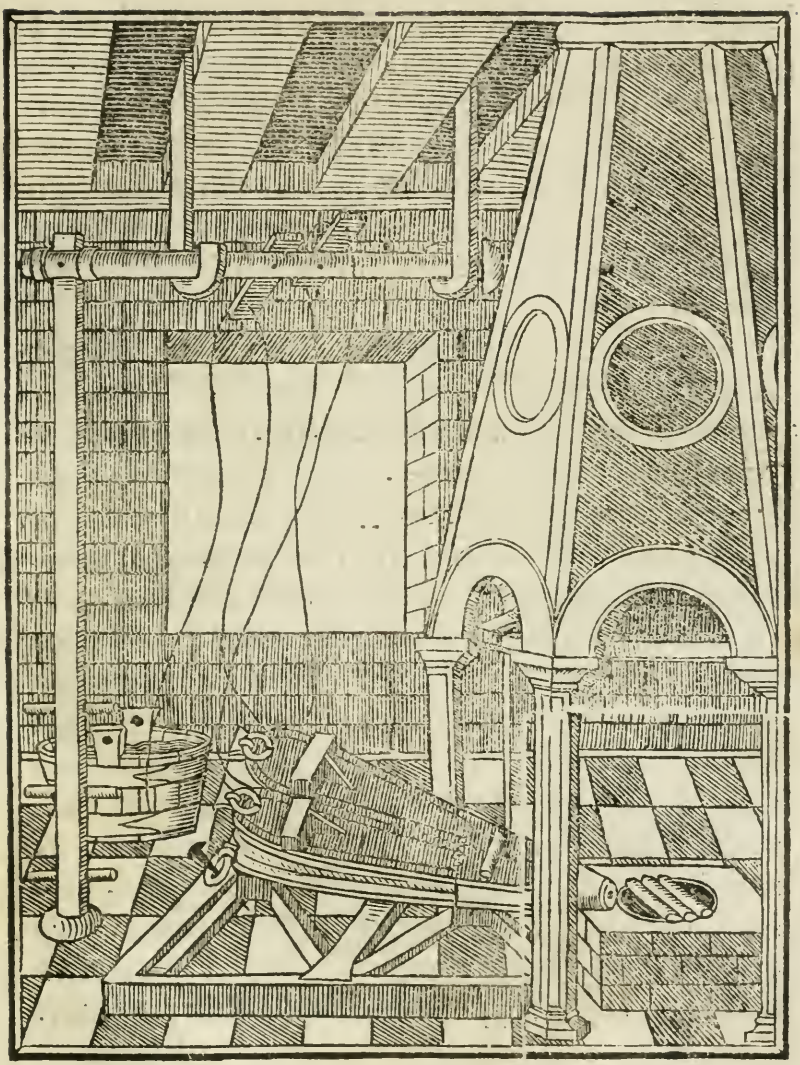

Extenuo fusa.

Balneum arenæ.

Fit ętiam per Balneū arenæ ut infra in Fornace: cuius figura habetur in titulo Moduli Fornacis magiſtralis: modo ut ſupra in Purificatiõe ſpiritus Voarchadu'mici. Et cauſa noſtræ primæ inuentionis talis Balnei arenæ, fuit eſſentiæ puræ Arg. uiui mundatio (ut dictum eſt) facta per eleuationem. Per primum enim Colamentum, & ſecundum: ſolum reſultat Clarificatio ſubſtantiæ, & eſſentiæ elementorum.

Viſis ergo modis Colamenti: & quid ſit Colamẽtum: accedamus ad reliqua.

Quoniam autem (ſecundum Hermetem) in unaquaq; re corruptibili, tria ſunt conſideranda: Primũ quod eſt utile aqua: ſecundum oleum: tertiũ fex. Tamen nullum iſtorum habet eſſe diſtinctum in iſto miſto corrupto: ſed cõfuſum, & indiuiſum. Quod quidem ab aliquibus uocatur Choʼmer riſloʼn me aa melachot: quod eſt Vitrũ inanihilabile, unde dicit: Deus. i. Artifex: creauit. i. miſcuit primo cælos. i. rarum: & terram. i. denſum: quos cælos ad propoſitum transferẽtes uocamus ſublimationem: terram uero miſtum nigrum. Et cũ rubro iſtius terræ plaſmauit. i. multiplicauit Adaʼm. i. Aurum: & cũ Adaʼm, Viraginẽ. i. Tinctura, miſtũ noſtrũ: in quo ſunt aliquæ corruptiones: quæ per ignem expurgãtur. Vnde inquit Alphidius: Scito fili: q; in libro fit librorũ perfectio: & certiſſimum eſt opus eis, qui ratiocinantur. Iam ergo mandaui tibi

daui tibi quod proponis: uidelicet Adam: & prohibui ea quæ opus corrumpunt. i. Viraginem. Demũ illud idẽ hac de re asserere possumus: quod de nutrimento corporis humani a Medicis recte proditur. Primũ enim Massa ptyssanaria: siue Chylus in stomacho conficitur. Deinde ex eo in epate quatuor gignuntur humores. s. Phlegma: Sanguis: Cholera: & Melancholia. Postremo debita facta digestione, corpus humanum nutritur: sustentatur: & regitur. Hoc idem ipsi dicunt per alia uerba. Nã Natura primo digerit in stomacho dealbando: secundo in epate rubificando: ultimo in membris subtiliando: ac conglutinando: perficiendo q̃. Tu uero, si hæc (quæ diximus) tuis nauiter, ac scite accomodaueris operatiõibus: facile, proculq; dubio uoti compos euades.

Cape igit in nomine sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis Materiam primam artis, cum Aere, & Igne rubificatis: una coiunctis (ut dictum est supra) in lapideo Atudel: ut mistum unum fiat (cum Aqua sicca (ut supra, & infra) mũdata) per uiam Sublimationis. Hæc Aqua sicca (immo mundatio eius) uocata fuit initium, & clauis operatiõis per Alphidium sic dicentem: Scito fili: q̃ thesauri non euanuerunt: uerum intus seruantur, & absconduntur a tuis oculis cum domum ingredieris: uolo tamen tibi unã clauem tribuere: quam eorum signum uoco: q̃ si rationẽ habes: residuas sex claues scies: & extrahes tua scientia ex

ea. Porro hæc una clauis est Aqua ſicca: quæ fit per uas ſapientum, & modum ſublimationis. Per iſtam uero clauem incipit operatio: & fit per ipſam poſtmodū extractio reliquarum ſex clauium: & cognoſcuntur.

Miſtum igitur ac putrefactum cum maiori Luce & minori Aequatum prædictum in mundo lapideo Aludel (nā aliud uas non poteſt ignem ſuſtinere) recipiat. Iterumq; ipſum collocetur in Furno generationis: ac detur ignis, ut totum illud in Marthek deueniat: nulla terminatione ignis prætermiſſa: quia motus debet eſſe continuus: & non interruptus. Propterea omnia neceſſaria recolātur quouſq; totum perficiatur.

Motus tertius: Clauis .5. & ſecundū punctū. Augmētatio.

Augmentatio fit ad modum augmenti Lunæ. Nam ſicut per aſpectū Solis, Luna incipit illuminari: & poſtea omni die augmentatur lumen eius, quouſq; tota ſit illuminata: ſic etiam Aequatum incipit per ſimū rubificari, donec totum fuerit rubificatum. Et hoc dicit Hermes in ſecreto ſuo uidelicet: Vitis ſapiētum ſuccus in .42. diebus extrahitur: eius uinū in fine .30. peragitur: de cætero ipſum diminuit. Alteratio uero augmētat: ſicut Luna poſt .15. dies diminuitur: & poſt .30. augmentatur.

Fit etiam hæc Coniunctio ad modum corporis & animæ. Nam ſicut anima corpus ingrediens uiuificat ipſum: ſic Fumus albus animatus (Oleum uitri) corpus ſuum. Vnde inquit Alphidius: Proſequente fugientibus: obuiante

utriſq;

utriſq; fuga aufertur: & mora ſequitur: & Natura cepit ſuum comparem ut inimicum: & ſe adinuicem cõtinuerunt, & continent: quoniã anima corpus introiuit. Iſtud punctum eſt ſecundum punctum operationis: & in domo Iouis: quod eſt Augmẽtationis. Idem dicit Rhodianus, cum Embryonem reducit.

Iouius Iouis augmentatio.

Notabis Embryon. Sicut enĩ Embryon eſt maſſa: ex qua Natura format in matrice fœtũ, & diſponit omnia mẽbra ſua: ſic iſtud punctum eſt maſſa: ex qua totum magiſterium perficitur. Item iſtud pũctum eſt etiam materia: ex qua omnia metalla ducunt originẽ. Vnde inquit Alphidius: Vt enucleatius intelligas me loquẽtem: uolo ut ſcias de qua materia metalla ducunt originem. Attende itaq;: Aqua grauis & uiſcoſa, in uiſceribus terræ, non habens exitum foras, ſi prope habeat Sulfur (metallicum) eius excocta calore, conuertitur in Arg. uiuum. Et ſic notabis: q; Aqua uiſcoſa, & Sulfur (metallicum) ſunt Materia generalis omnium metallorum. Hoc idem dicit Gẽber, cum diffinit Arg. uiuum dicens: Arg. uiuum eſt Aqua uiſcoſa Sulfure (metallico) dẽſata in uiſceribus terræ eſſentiæ ſubtilis albæ terræ: per calorem temperatiſſimũ unita totali unione per minima: quouſq; humidum cõtemperetur a ſicco: & ſiccum ab humido æqualiter.

Embryon.

Materia metallorum.

Arg. uiuum quid.

Notabis ergo Aquã uiſcoſam, & Eſſentiam albam: quam dicimus eſſe etiam Materiã particulare Argẽti, & Stãni.

Notandum

Calor temperatissimꝰ

Item notabis Calorem temperatissimum: tanꝙ instrumẽtum perficiens ipsam.

Modus ꝑficiendi.

Item notabis Modum perficiẽdi, cum dicit: Quousqꝫ humidum contemperetur a sicco.

Notandum

.E.

Item notabis: ꝙ Argentũ: Argyrion: Bos: Caspa: Chẽsseph: Essentia alba: Fada: Fœmina: Forma mulieris: Gallina: Giumi's: He: Hypostasis: Luna: Olus: Ouis: Septẽ: Smerata: & alia idem sunt.

Visa autem Electione, Mundatiõe, Mistione, Corruptione, Generatione, Alteratione, cum loci Mutatiõe, Sublimatione, & Augmentatione Formæ: uideamus eius Fixationem, quæ fit per Diminutionẽ: qui est quartus motus Naturæ: quæ Diminutio dicitur: & fit per decoctionem: ut narratum est supra in præallegato secreto Hermetis uidelicet: Vitis sapientum: & cætera. Nam sicut Luna postq̃ plena est, de die in diem incipit diminui, donec de ipsa nihil appareat: sic albedo, & illuminatio istius Aequati incipit diminui per decoctionẽ, donec tota albedo diminuta sit: & appareat rubedo per nigredinẽ, & citrinitatem: quæ penitus apparebit, si non remanserit aliquid de illa humiditate aquosa, quæ mittit albedinem. Si uero quid remanserit: tũc nõ est facta desiccatio. Siccetur ergo donec deueniat: & tunc bene erit. Cui rei & illud Hippocratis ĩ Aphorismis aptamus: Inanitio si qualem oportet fieri, fiat: confert, & bene erit. Si uero non e-

Motus quartus: Clauis .6. & secundum pũctũ. Fixatio per diminutionem.

eo ntra.

contra. Gloſſa: Inanitio.i. Deſiccatio. Item Hermes: Ponite igni ipſius humiditatem: & in humido ignem habitare facite: qui ignis ſua caliditate huiuſmodi manifeſtæ humiditatis colorem auget: & occultæ ſiccitatis combuſtionem, donec perfectum fiat. Item Alphidius: Inſpice fili, quia ſcripturus ſum tibi librum, cuius uerba ſi intellexeris, hanc artem inuenies: ſi fueris de his, qui Dei gratia ſunt eam inuenturi. Si uero hæc uerba non intellexeris: non accedas ad operandū: niſi inceperis tentare, & aquas coquere: quæ putrefaciendo ſpiſſantur putrefactionis manifeſtæ humiditate: & ui occultæ ſiccitatis ipſius corporis: cuius genus eſt quoddam ſalde genere ſaliū. Extractum enim eſt ex Salſoſis: quæ in quolibet anni tempore generantur in gingiuis marium.

Salſoſa.

Notabis ergo: q̄ per putrefactionem fit Inſpiſſatio ex cōuerſione frigidi & humidi in caliditatem, & ſiccitatem: quod apparet ibi ſupra: Cape igitur in nomine ſanctæ, & indiuiduæ Trinitatis: & cætera. Nam Aurum miſtum cum Arg. uiuo cum incipit alterari, efficitur Nigrum ut carbo. Vnde inquit Hermes in Allegoria ſua: Ma'rthek noſter iquiſitus caret ſimili: & eſt citrinus aureus extrinſecus & intrinſecus, Cum autem miſtum eius alteratur: fit nigrum & tenebroſum ut carbo. Spiritu autem ab eo ablato color eſt rubeus: ſpiritu item & anima ſibi reddi-
tis uiuit, & lætatur: & uides eum ridentem, & hilarem, ac

Inſpiſſatio.

morte carentem. BENEDICTVS igitur sit ille: qui scit dispositionem hanc: qui mortificat & uiuificat: & omnipotens est. Item Hermes in eodem loco: Ego sum albū nigri, & nigrū albi. Et sic apparet: q̄ alteratio est ab Albedine in nigredinem: & a' Nigredine in albedinem. Et ulterius ista desiccatio, siue dispositio continue facit cōuersionem in caliditatis Naturam. i. in Rubedinem: quæ tamen prouenit ex parua dealbatione. Hoc idem dicit Rosinus, cum ait: q̄ ars Ma'rthek nō fit nisi ex Risoo': Stagno: uel & cætera. Ex quibus debet intelligi: q̄ unus est dispositor Nigri: Albi: Citrini: & Rubei. Et hoc est q̄ dicit Alphidius: Scito fili: q̄ in huius maris ꝓfundo margaritæ diuersorum colorum nascuntur: in quo & hyacinthus diuersi coloris ascendit: & etiam ipsum. s. Ma'rthek colorat corpora per calorem suum. Cum enim fuerit calidum, erit rubeum: cum uero frigidum fuerit, erit album: similiter erit caloris & cādoris Solis & Lunæ. Et Rubeū est caliditas: & Albedo est frigiditas. intellige ergo & obserua. Item notabis: q̄ Rubedo est signum caliditatis: & Albedo frigiditatis. Et istud est tertium punctum artis, & in domo Martis, quod est Alterationis. Hermete sic asserente: Tertio mense operatur Mars agens in materiā: qui ex sua caliditate & siccitate diuidit Massam ipsam, & Membra disponit.

Signa qualitatum.

Notabis Membra. Nā sicut in matrice Natura disponit membra

Notandum

membra tanq̃ partes integrales ipſius fœtus: ſic & iſtud corpus rubeum tanq̃ partem integralem totius confectionis Medicinæ. Nam in omni compoſitione, quæ fit poſtq̃ iſtud corpus terminatũ eſt, cadit ſemper tanq̃ pars integralis compoſitionis: ut inferius declarabitur.

Item notabis: q̃ iſtud corpus habet multa nomina. Vocatur enim Acidum: Acutum: Adá'm: Almagra: Altú'm: Alzernad: Aries: Aurum alteratum, tinctum: Cá'dima: Cancer: Cá'rmeth: Chibú'r: Cholera: Ciniſtartari: Corſufle: Dehab: Deheb: Dextera: Æs: Æſtas: Forma uiri: Falco: Fex: Gallus: Gophri't: Granuſæ'thiops: Há'geralzernad: Infinitum: Kí'brit: Lapis indus, indrademus, lazuli: Mane: Mars: Maſculus: Má'rthek: Oliua perpetua: Oriens: Petraſtellata: Phiſon: Reſidẽtia: Rex: Raşó'n: Sol: Subſolanus: Tamuç: Tertiuſdecimus: Thé'lima: Thion: Thita: Vau: Vena: Virago: Voarch: Xit: Zahaꝟ: Zumech: Zumemelazuli. Et etiam multis aliis nominibus appellatur á' ſapientibus. Quæ quidem nomina non ſunt ei attributa ſecundum unam rationem, ſeu proportionem. Nam ſapientes, qui uocauerũt illud Acidum: & cætera: dixerunt ſic propter ſuam alteratam cõplexionem. Calidæ enim hæc omnia & ſiccæ cõplexiõis ſunt cũ alterentur. Qui uero nuncupauerũt ipſum Aduma': Gummam rubeam: Oleum rubeum: Rubedinem: Rubinum: Sé'ricon: Subſtãtiam rubeam: Sulfur rubeũ:

Notandum Synonyma

Complexio

Color rubeus. Impotētia fusionis.

Vitellum: Vitriolum rubeum: propter colorem rubeum hoc dixerunt. Qui autē nominauerūt ipsum Ferrū: Oleū martis: propter impotentiam fusionis (.i. duræ) hoc dixerunt. Nam cum hoc corpus per decoctionem priuatum sit humiditate superflua: quæ faciebat ipsum fluere: & necesse sit corpus siccum non fluere: ideo uocauerunt id Ferrum: quia præaliis metallis Ferrū dicitur maxime fixum. Sic etiam istud corpus per priuationem superfluæ humiditatis, quæ faciebat ipsum primo fluidum: modo est necesse ut remaneat fixum. Nam omnia corpora non fixa, fixantur per talem priuationem humiditatis: quæ uocata fuit Calcinatio a multis sapiētibus. Vnde inquit Geber: Calcinatio est rei per ignē purificatio, seu puluerizatio ex priuatiōe humiditatis partes consolidantis, & fluere facientis. Et causa inuentionis Calcinationis Luminariū, Argentorumq; uiuorum insimul est: ut ibi magis, & melius densēt terra, Terræ residuæ in Luminaribus cōuersa. Sic ergo fit per priuationem humiditatis: quod erat uolatile fixum: & quod molle durum. Item fit mutatio de natura in naturam. Et de aqua in ignem secundum Naturales: ut legitur in Turba. Item mutatio complexionum: ut de frigida & humida cōplexione in calidam & siccā. Seu de phlegmatica in cholericam: secundum Physicos. Itē fit quod erat spirituale corporeum: secūdum Authorem Perfecti magisterii. Itē

Calcinatio quid.

Cur inuēta.

fit de

fit de manifesto occultum: secundum Rhodianum in libro Trium uerborum.

Sciendū est item: q; in unoquoq; corpore sunt tres Dimēsiones. s. Longitudo: Latitudo: & Profunditas: Philosopho teste: primo Cæli. Dimensio triplex.

Lōgitudo, Latitudo q; est id corporis, quod manifeste apparet, nostro q; uisui primum subiacet. Exempli gratia: Corpus nostræ artis in prima sua dispositione est albū: & ita apparet prima facie: quia dicimus ipsum frigidū, & humidum, ut est. Rhodiano sic asserente: Corpus nostrum est aquaticum: quia est frigidū & humidū: & aqua est frigida & humida. Humidum autem fluit. Quod utiq; uerum est: & talis dispositio dicitur corporis Longitudo, ac Latitudo.

Altitudo uero est illius medicinæ dispositio: per quam itur ad profundū: quæ nostra medicina est: & est uita altitudinis, ac profunditatis: tanq̄ medium inter duo extrema, seu contraria: per quod in extremum peruenit: quia impossibilis est transitus de extremo ad extremum sine medio: teste Philosopho, sexto Physicorum. Sæpe enim dictum est: q; Materia prima artis, est humidæ & frigidæ complexionis: quam si uolumus facere transire ad medicinā dispositiuam: necesse est ut altera qualitas destruatur in ea. Destruitur autem per putrefactionem. Nā frigidum & humidum per putrefactionem inspissatur: &

eius humiditas uertitur in ſiccitatem: & ſic fit tranſitus ad medicinam diſpoſitiuam: quæ eſt caliditas & ſiccitas: quæ ſit Altitudo.

Natura tamen a' frigido & humido frigiditatem, & a' calido & ſicco ſiccitatem recipit: & fit corpus. Poſtea uero per calorem exceſſiuũ, ſi qua humiditas remanſit in corpore, fit tranſitus ad contrarium: deſtruendo frigiditatẽ, & introducẽdo caliditatem: quæ diſpoſitio dicitur profundum, ſeu occultũ corporis. Et hoc patet in libro Perfecti magiſterii in particula illa: Ferrum (.i. Sulfur rubeũ) in ſua altitudine eſt frigidum: humidum: calidum: ſiccũ: cholericũ: rubeũ: acutũ: odoriferũ: maſculinũ: & cætera.

Qualitates Sulfuris rubei.

Hactenus uiſum eſt qualiter Materia (.i. Sperma metallorum) Arg. uiui paſſiui bene diſpoſiti conuertitur de natura in naturã. ſ. de frigiditate & humiditate in caliditatẽ & ſiccitatem Formæ Auri actiui perfectæ tincturæ. Et quia in iſto puncto maior pars ſapientum incipit loqui: ut Alphidius de Minera, qui dicit: Sulfur rubeum. Lucas uero: Maſculinum, cum dicit: Accipite Ma'rthek: & dealbate eum: & cætera. Et plures alios ſapiẽtes poſſumus adducere in eandem ſentẽtiam, quos in præſentia omittimus breuitatis gratia. Ratio autem, quare omnes ferẽ initiũ ſumpſerint ab iſta Forma rubea, eſt: quia iſta Forma rubea eſt principium totius Tincturæ: nec fit Tinctura uera ſine ea. Vnde Roſinus inquit: Scitote q̃ non

fuit

fuit aliquis, qui in hac arte uerbum dixerit omni uelamine denudatum præter Hermetem. Is enim dicit: Scito te q̃ non fit tinctura unq̃, nisi ex rubeo lapide. i. Auro fluuo cum Arg. uiuo rubificato. Item Ge'ber de Essentia (. i. Substantia) Solis asserit: q̃ Sol creatus est ex subtilissima Arg. uiui substãtia: & ex modica substantia Sulfuris (metallici) mundi: & puræ rubedinis: fixi: clari: & a' natura sua mundati: tingentis illam substantiã. Item Ge'ber dicit de Sole: Aurum est pretiosissima metallorum Forma: & tinctura rubedinis: quia tingit: transformat: & illuminat omne corpus: quoniã lumen est: & tinctura uera: & perfectio totius operis diuini: quod Deus electis suis largitur: cui sit Laus semper: Honor: & Gloria.

Forma metallorum.

Requisita Voarchadu'micæ artis. Caput quartum.

PRæter ea Instrumenta (quæ non pauca reperiũtur: Vincentio teste) Affinationis. s. Aurifabrilis, Cudimiæ q̃: quæ singula ad artem præsentem Voarchadu'micam, tanq̃ eam ingredientia requirũtur: nonnulla etiam ad propositum facientia (summatim resumendo) enucleabimus.

A

Aequilanx: cum ponderibus iuſtificatis ut infra.
Aer cum Plumbo nigro mundatus: & cum Materia prima
Synonyma artis: aliter Lux minor uocatur: & cætera.
Alteratio miſtionis.
A'ludel: aliter Venter equi (confectum ex (Lapide lebe'-
tum: qui in dioceſi Mediolanenſi inuenitur: in loco uo-
cato Chiauena: & uico nomine Piu'r) Petra columbina:
Tufo ueronenſi: Terra argillæ, crucibulorum: ſeu ua-
Synonyma lentina) & cætera.
Synonyma Anthybar: aliter Ma'rthek: & cætera.
Synonyma Aqua: aliter Arg. uiuũ: & cætera.
Synonyma Aqua cæleſtis calida, & frigida: aliter pluuialis: & cætera.
Aqua diuidens.
Arena alba.
Artificem unctum gratia: morigeratũq; libe-: ac liberalẽ.
Augmentatio miſtionis.

B

Balneum arenæ.

C

C

Cá cabus confectus ex Terra ualentina.
Cæmentum.
Calor temperatiſſimus.
Carbo.
Caraha' confectum ex Lapide lebétum (ut ſupra) Petra columbina: Tufo ueronenſi: uel Terra argillæ, crucibulorum: ſeu ualentina: & cætera. Synonyma
Catinum ligneum.
Chirotheca.
Chlepſydra: aliter Horologium: & cætera. Synonyma
Chryſocolla.
Cinericium.
Coagulatio me Aduma', uel Acidi: & cætera. Synonyma
Corruptio miſtionis: aliter Putrefactio: & cætera. Synonyma
Craticula ferrea.
Crucibulum ferreum.
Cupella.

D

Dimenſiones.

E

Electio ingredientium.

F

Filtratorium uas ligneum cum Fundo marmorino.
Fixatio Animæ cum Spiritu in corpore Olei uitri.
Synonyma Fornax cũ Furnis: & Latrina ærea: aliter Equus: & cætera.
Fusio.

G

Generatio corruptionis mistionis.

I

Synonyma Ignis: aliter Lux maior: & cætera.
Synonyma Ignis albus uiuus: aliter Calx alba uiua: & cætera.
Synonyma Ignis alienus: aliter Fimus equinus: & cætera.
Ignis alterationis.
Ignis augmentationis.
Ignis corruptionis.
Ignis fixationis.
Ignis fusionis.

Ignis

Ignis generationis.
Ignis ſublimationis: aliter ſubtiliationis: & cætera. Synonyma
Inſertio iuſtificationis: aliter Ligatura: & cætera. Synonyma

L

Lutum tomenti.

M

Manica.
Materia metallorum: aliter Arg. uiuum: & cætera. Synonyma
Materia prima artis: aliter Corpus: & cætera, Synonyma
Miſtio elementaris Animæ cum Arg. uiuo.
Miſtio ſpiritualis Animæ cum Oleo uitri.
Modi operationum.
Mundatio Arg. uiui: Elementorumq;
Mutatio loci.

N

Nutus: ideſt Temporis diuiſio.

O

Olla terrea non uitreata.

P

Porfidum molare.
Principia Artificialia, Naturalia q̄.
Proiectio me Aduma tam ſuper Inſipidum, q̄ Metallum.

R

Receptaculum ligneum.
Regiſtrum ferreum.
Reiteratio miſcibilium.

S

Sacculus ex tela alba.
Spumatorium inſtrumentum ferreum.
Sublimatio Arg.uiui.

T

Synonyma Terra: aliter Oleum uitri: & cætera.
Tria ſalia.
Trituratio miſcibilium.

V

V

Virga ferrea.

Menſuræ planorum Fornacis magiſtralis.

Pauimentum ſupremum.

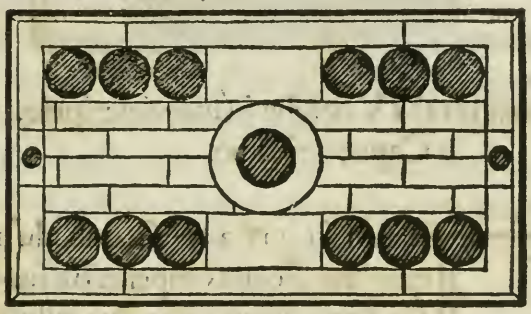

Medium.

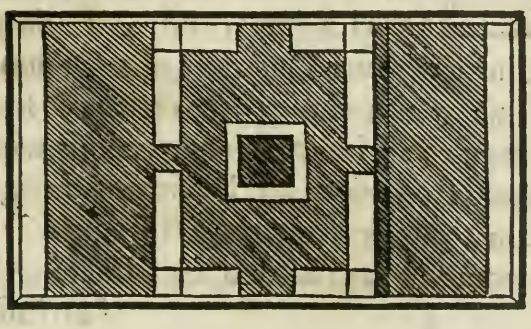

Infimum.

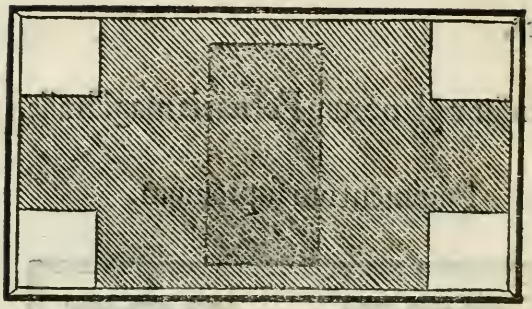

Fornacis magiſtralis Voarchadumiæ deſcriptio. Caput quintum.

INter alia, quæ arti Voarchadumicæ requirũtur, Fornax ſupellectili ſua inſtructa proponitur: ſine qua nihil prorſus operari poteſt artifex. Hanc ex Lapidibus argillæ, ſeu Tufis ſectis, & Luto tomenti dicimus conſtruẽdam: iuxta modulum hic infra poſitum. Quatuor igitur Columnæ ſuis baſibus innixæ: altitudinis pedum trium & ſemis: ad quatuor angulos ab inuicem: longitudinis trium pedum, & totidem ſemipedum: latitudinis autem duorum pedum: diſcretæ erigantur. Tria inter ſe ſtrata, ſeu pauimenta: interuallis duobus diſtincta (Medium

Columnæ.

Tria ſtrata.

.ſ.ab Infimo: quinis ſemipedibus in arcus ſuſpenſum: a' ſupremo uero ſemiſſe gemino ceſſum) continentia. Hoc inquam Mediũ pauimentum(ubi iacet ignis) ſpõdilibus dimidii ſemis hinc,& hinc ſeptum pedis craſſitudine ſternatur. In cuius medio Foculare,ſeu Domus ignis quadrangulari forma ſtatuatur: cuius latera per tranſuerſum duorum pedum cũ dimidio ſemis: reliqua uero duo trium ſemipedum ſpatium metiantur: cũ ſua Crate ferrea ſuper Verram ferream ſemipedalẽ in obice, ſeu nembello (ut uulgus appellat) ſita: octauo pedis circundata: cum quatuor Portis: cuiq; lateri ſua: quarum duæ interiores (unde flãma,ceu per caminos æſtuet in Furnos) dimidiati ſemipedis: exteriores autem ferreæ claudẽtes,dimenſionem ſemis capiant. Furni autem utrinq; ad longum fornacis,pedis menſuram occupent. Regiſtrum itẽ ferreum,alteram interiorum portam obturans: tantum ſit quanta fuerit altitudo, ac latitudo interualli: ab hoc ad Supremum pauimentum. Subter cratem uero ubi cineres igniti cadent (ob euitandum ignis periculum) fiat Latrina ærea longitudinis duorum pedum: latitudinis unius: & totidem altitudinis: ſemiplena ſemper aqua: cũ quatuor rotis: & annulis duobus: leoninis capitibus inſertis: quibus impelli poſſit,& extrahi. Supremum tandem pauimẽtum, ſiue planum circumualletur mœnibus dimidio ſemiſſe craſſis. In eius medio Canna ſituetur in

Pauimentũ medium.

Dom⁹ ignis

Cratis ferrea.

Portæ.

Furni.

Regiſtrum.

Latrinæ dimenſio.

Supremum pauimentũ.

Canna.

altitudine trium ſemipedú: ſemiſſis uero capax per diametrú: tunicata autem dimidiato ſemipede: cum obice ab intus. Eius Plani area per lõgum fornacis ſtrata: cannæ & ſui contrafortí interuentu diuiſa: pedem latitudinis habeat: cum Spiraculo ad utrunq; extremum nihilo plus apto, q̃ dimidiati ſemipedis dimidio. A dextris cannæ ſex lapidei A'ſudel cum ſuis lapideis Caraha': ſemiſſis capaces: tam in altitudine, q̃ latitudine: totidemq; a ſiniſtris ponantur. Sic erit tota fornax in omni ſua dimenſione conſummata. Addito cannæ Operculo terreo: ſuis cum gingiuis ferreis armato: inſerto obici: cuius capulum ſit inſtar forcipis: longitudinis trium pedum & ſemis: ipſum amplectés Operculú: in modú uectis retorti.

Plani area.

Spiraculú.

A'ſudel.

Caraha'.

Operculú.

Modulus

Modulus Fornacis magistralis.

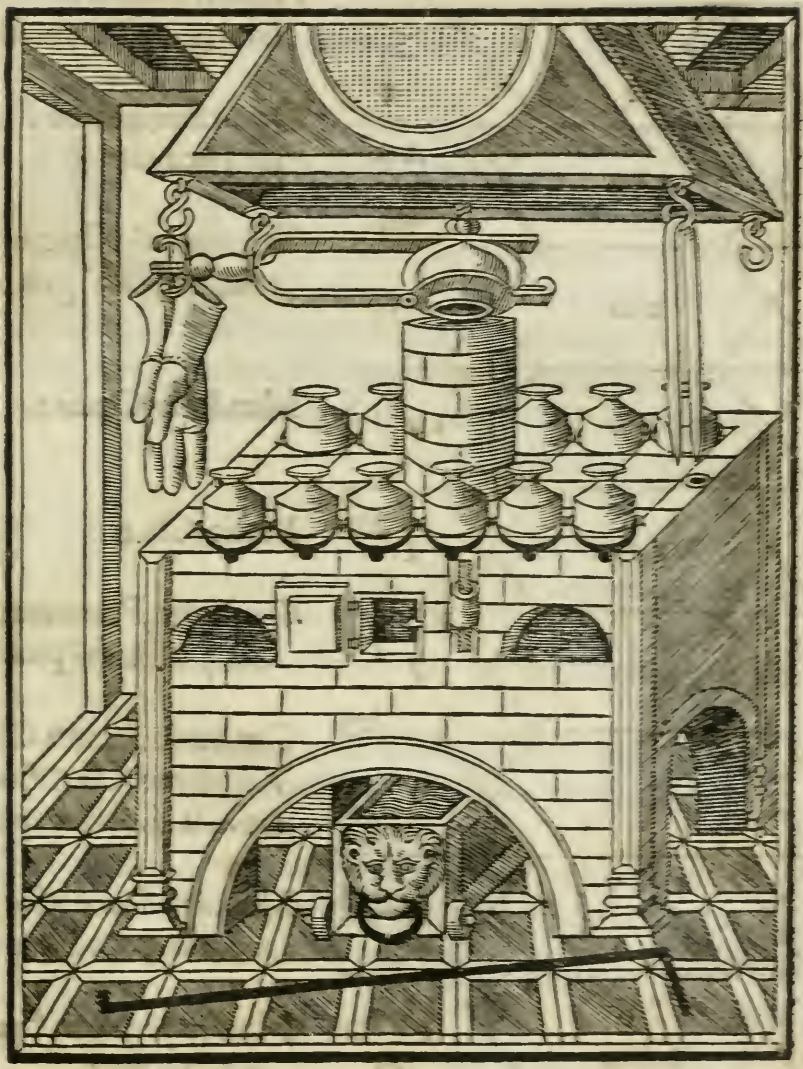

In actum educo.

Summarium Voarchadúmiæ.

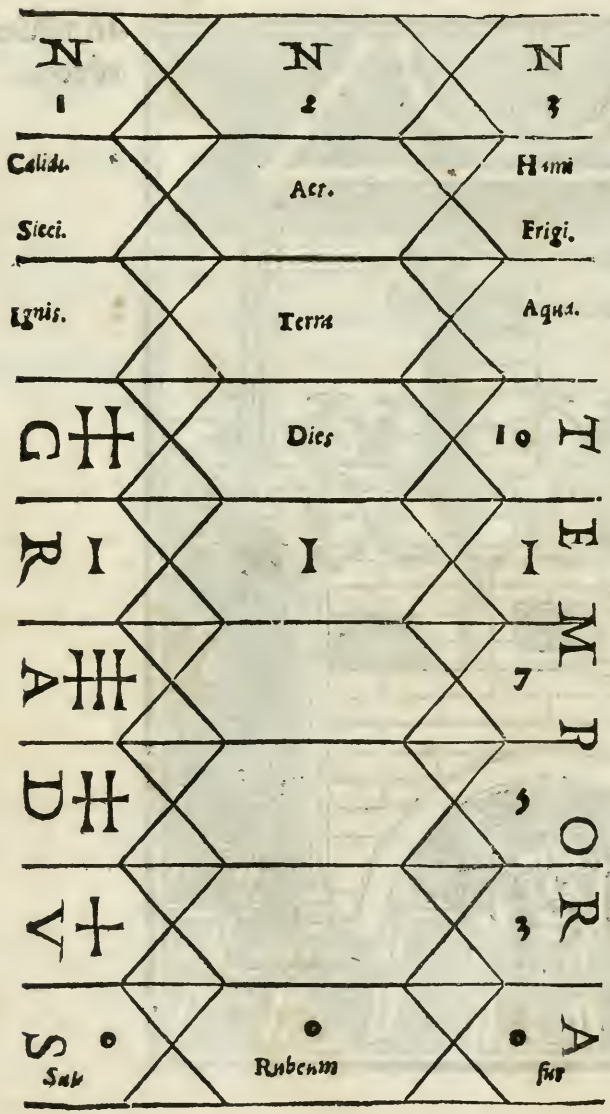

Numeri naturarum ſalium Materiæ primæ artis.

Qualitates primæ Materiæ prædictæ.

Elementa cũ Materia metallorum, Oleiq; uitri.

Mundatio, Clauis. 1.

Miſtio, Cla. 2.

Corruptio, Primus motus: Cla. 3. & Primũ punctũ.

Generatio, ſec. mo. Cla. 4. Au. ter. mo. Cla. 5. Fix. q̃r. mo. Cla. 6. & ſecũ. pũctũ.

Alte. cũ loci mutatiõe, q̃n. mo. Cla. 7. & ter. punctũ.

Mineˊra perpetua, Fundamentum artis.

PORTIO TERTIA.

Res neceſſariæ Voarchadu'micæ artis. Caput primum.

MVltimode in præcedẽtibus portionibus traditum fuit, quid ars Voarchadu'mica eẽt, quidq; tractaret, ac in ſe contineret: necnon qualia ſint Ignis, Aer, & Aqua metallica: inſimul rubificata, ac Terra potentialis, aliaq; diffuſe ſuperius enarrata. Modo reliquũ eſt: quod ſupereſt artis explere: ac literis tradere. Igitur lector ſolertiſſime, per Cho'mer riſo'n me aa melachot Materiam primam artis, naturæ uitri notabis.

Per Mucha'belim recipientes, Mecu'balim recipientiũ.

Per Cheſſeph cha'i, Arg. uiuum: ab Arg. uiuo cum Arena alba per ignem ſepties mundato.

Per Gophri't, Sulfur rubeum: quod eſt Ma'rthek ſepties multiplicatum.

Per Ithochodut horucot, Iachid baruchot: Vnionem ſpirituum: hoc eſt Ignem: & Aerem: Albumen ouorum gallinarum nuncupatum.

Et per Douor, Dauar echa'd: Vnam ſolã rem, nempe Argillam crudam ſimplicẽ: Oleum uitri: Augi: Argentũ, Argẽtumq; uiuũ diſponentem: conuertentem: cõſtringen-

Notandum

tem:ligantem:necnō dantem proportionem.

Superfluum enim,immo absurdum esse arbitramur speciatim quæ:quot:& qualia sint elementa metallica, naturalia q̄:in Voarchadū micæ cabalisticum magisteriū metallorum ingredientia aliter differi a nobis. Quid itē sit Forma:quid Materia prima artis:quid Materia metallorum. Item quid Medium dispositiuū. Rursum quid Oleum uitri:quid Aurum: quid Argentum : quid deinde Arg.uiuum de corde Saturni.i.de uiscеribus Terræ:quid deniq; Argilla cruda simplex : silentio p̄terire DECRETVM fuit. Nam hæc uti prima elementa,& sine quibus maiora sciri nō possūt: cuilibet, uel mediocriter erudito notandum esse censemus.

Notandum

Consumatur autem arcanum hoc mysterium Fimi equini (hoc est ignis) medio (ut iam diximus) sub NVTV ,determinato q; temporis spatio : cum tricruci Gradu illo huiusmodi sicut superius elucidauimus:& ulterior erit sermo in sequentibus.

Quanto temporis dierum.s.& horarum spatio opus sit in operatione,ac reiteratione. Caput secundum.

Dies,& Horæ.

N . Sex indicat:&. 12 . in Corruptione.

V . Decem in Genitura.

T . Nouem

T. Nouem:&. 12. in Augmentatione.
V. Decem dēniq; in Fixatione cum Alteratiōe per loci mutationem.

Motus nanq; iam dicti omnes tricruci illo Gradu terminandi sunt.

Summa uero Dierum simul cum horis sunt Dies.36.

Septenario autem numero cribrationes.i. reiterationes omnes perficiuntur. Quare horum omnium una congregatorum Dies omnes sunt 52.

Carbonum quantitas pro Voarchadumiæ complemento. Caput tertium.

ERror,cui statim emergenti non occurritur,postea in imensum auctus facile nō cōceditur emēdari. Ne quid igitur ob negligētiā nostrā in opere huiusmodi desideret ad perfectionem requisitū, subdimus etiā Carbonū quātitatem. Carbonum quantitas.

Nam sine hac nunq; uoti sui compos artifex euadet.

Huius ergo summa est.84.Corbarum ad mēsurā,qua Venetiis utimur:una .s. pro quotis quibusq; trinis diebus: Aduma existente Librarum.473.Oz.o.q.1.K.15.g. ;. Quę sunt Postę.23.Rubus.1.Marchæ.6.&c. Vna supra Decem partes Plumbi nigri proiecta,

Medicinæ Voarchadu'micæ reiterationes alteratiuæ. Caput quartum.

.M.

IN medicinæ autem Voarchadu'micæ reiteratiõibus cadit una ſupra.C.partes: ſupra.D.partes: & ſic in reliquis. Vnus itaq; Trinusq; ineffabilis Opifex laudetur per ſæcula cuncta: qui ſua bonitate immẽſa Cabaliſticis metallorum (hoc eſt uiſu percipientibus) tantum gratiæ, muneris q; largitus eſt.

Schema de proportione Argenti. Caput quintum.

Arg. minus perfectum. Aes minus imperfectum.

.7.	1008	.1.
.6.	864	.2.
.5.	720	.3.
.4.	576	.4.
.3.	432	.5.
.2.	288	.6.
.1.	144	.7.

Miſtio

Miſtio Argenti in proportione diuiſa.

Argenti puri.	Proportio.	Reſpondentia.		
K. .576.	K. .576.	Oz.iiii.		
.612.	.540.	.iiii.	℔.i.	Principium
.648.	.504.	.iiii.	℔.ii.	alterationis
.684.	.468.	.iiii.	℔.iii.	Argenti
K. .720.	K. .432.	Oz. V.		
.756.	.396.	.V.	℔.i.	Bõa alẽatio
.792.	.360.	.V.	℔.ii.	
.828.	.324.	.V.	℔.iii.	Noſtra alte ratio.
K. .864.	K. .288.	Oz.Vi.		
.900.	.252.	.Vi.	℔.i.	Bõa alẽatio
.936.	.216.	.Vi.	℔.ii.	
.972.	.180.	.Vi.	℔.iii.	Noſtra alte ratio.
K.1008.	K. .144.	Oz.Vii.		
.1024.	.128.	.Vii.	K.16.	Bõa alẽatio
.1044.	.108.	.Vii.	℔.i.	Ligatura
.1080.	.72.	.Vii.	℔.ii.	Veneta.
.1092.	.60.	.Vii.	℔.ii.K.12.	Moneta.
.1116.	.36.	.Vii.	℔.iii.	

Cinericium .1128. ..24. .Vii. ℔.iii.K.12.

In proportione Auri ſchema. Caput ſextum.

Aurum magis perfectũ. Argentũ minus perfectum.

.11.	22.	..1.
.10.	20.	..2.
..9.	18.	..3.
..8.	16.	..4.
..7.	14.	..5.
..6.	12.	..6.
..5.	10.	..7.
..4.	.8.	..8.
..3.	.6.	..9.
..2.	.4.	.10.
..1.	.2.	.11.

Miſtio Auri in proportione diuiſa.

	Auri fului.	Proportio.	Reſpondentia.
	K. .576.	K. .576.	K. .Xii.
Principium alterationis Auri.	.582.	.570.	.Xii. g. ½.
	.588.	.564.	.Xii. g.i.
			.594.

	.594.	.558.	.Xii. g. i.½.
	.600.	.552.	.Xii. g. ii.
	.606.	.546.	.Xii. g. ii.½.
	.612.	.540.	.Xii. g.iii.
	.618.	.534.	.Xii. g.iii.½.
K.	.624.	K. .528.	K. .Xiii.
	.630.	.522.	.Xiii. g. ½.
	.636.	.516.	.Xiii. g. i.
	.642.	.510.	.Xiii. g. i.½.
	.648.	.504.	.Xiii. g. ii.
	.654.	.498.	.Xiii. g. ii.½.
	.660.	.492.	.Xiii. g.iii.
	.666.	.486.	.Xiii. g.iii.½.
K.	.672.	K. .480.	K. .Xiiii. Bóa alt'atio
	.678.	.474.	.Xiiii. g. ½.
	.684.	.468.	.Xiiii. g. i. Noſtra alte
	.690.	.462.	.Xiiii. g. i.½. ratio.
	.696.	.456.	.Xiiii. g. ii.
	.702.	.450.	.Xiiii. g. ii.½.
	.708.	.444.	.Xiiii. g.iii.
	.714.	.438.	.Xiiii. g.iii.½.

K.	.720.	K. .432.	K. .XV.
	.726.	.426.	.XV. g. ½.
	.732.	.420.	.XV. g.i.
	.738.	.414.	.XV. g.i. ½.
	.744.	.408.	.XV. g.ii.
	.750.	.402.	.XV. g.ii. ½.
	.756.	.396.	.XV. g.iii.
	.762.	.390.	.XV. g.iii. ½.
Ligatura Veneta. K.	.768.	K. .384.	K. .XVi.
	.774.	.378.	.XVi. g. ½.
	.780.	.372.	.XVi. g.i.
	.786.	.366.	.XVi. g.i. ½.
	.792.	.360.	.XVi. g.ii.
	.798.	.354.	.XVi. g.ii. ½
	.804.	.348.	.XVi. g.iii.
	.810.	.342.	.XVi. g.iii. ½.
K.	.816.	K. .336.	K. .XVii.
	.822.	.330.	.XVii. g. ½.
	.828.	.324.	.XVii. g.i.
	.834.	.318.	.XVii. g.i. ½.
	.840.	.312.	.XVii. g.ii.
	.846.	.306.	.XVii. g.ii. ½.
	.852.	.300.	.XVii. g.iii.

	.858.	.294.	.XVii. g.iii.½.	
K.	.864.	K. .288.	K. .XViii.	Bõa alt̃atio
	.870.	.282.	.XViii. g.½.	
	.876.	.276.	.XViii. g.i.	Nostra alte
	.882.	.270.	.XViii. g.i.½.	ratio.
	.888.	.264.	.XViii. g.ii.	
	.894.	.258.	.XViii. g.ii.½.	
	.900.	.252.	.XViii. g.iii.	
	.906.	.246.	.XViii. g.iii.½.	
K.	.912.	K. .240.	K. .XiX.	
	.918.	.234.	.XiX. g.½.	
	.924.	.228.	.XiX. g.i.	
	.930.	.222.	.XiX. g.i.½.	
	.936.	.216.	.XiX. g.ii.	
	.942.	.210.	.XiX. g.ii.½.	
	.948.	.204.	.XiX. g.iii.	
	.954.	.198.	.XiX. g.iii.½.	
K.	.960.	K. .192.	k. .X X.	Bõa alt̃atio
	.966.	.186.	.X X. g.½.	
	.972.	.180.	.X X. g.i.	Nostra alte
	.978.	.174.	.X X. g.i.½.	ratio.
	.984.	.168.	.X X. g.ii.	

	..990.	.162.	.XX. g. ii.½.
	..996.	.156.	.XX. g. iii.
	.1002.	.150.	.XX. g. iii.½.
K.	.1008. K.	.144. K.	.XXi.
	.1014.	.138.	.XXi. g. ½.
	.1020.	.132.	.XXi. g. i.
	.1026.	.126.	.XXi. g. i.½.
	.1032.	.120.	.XXi. g. ii.
	.1038.	.114.	.XXi. g. ii.½.
	.1044.	.108.	.XXi. g.iii.
	.1050.	.102.	.XXi. g.iii.½.
Bõa alt̃atio K.	.1056. K.	..96. K.	.XXii.
	.1062.	..90.	.XXii. g. ½.
Noſtra alte ratio.	.1068.	..84.	.XXii. g. i.
	.1074.	..78.	.XXii. g. i.½.
	.1080.	..72.	.XXii. g. ii.
	.1086.	..66.	.XXii. g. ii.½.
	.1092.	..60.	.XXii. g.iii.
	.1098.	..54.	.XXii. g.iii.½.
Bõa alt̃atio K.	.1104. K.	..48. K.	.XXiii.
Noſtra alte ratio.	.1110.	..42.	.XXiii. g. ½.
	.1116.	..36.	.XXiii. g. i.
			.1122.

.1122.	..30.	.XXiii. g. i.½.
.1128.	..24.	.XXiii. g. ii.
.1134.	..18.	.XXiii. g. ii.½.
.1140.	..12.	.XXiii. g.iii.
.1146.	...6.	.XXiii. g.iii.½.

Res magis principales ad Voarchadu'miam pertinentes, ſub Nota: cum oſtenſione prædictarum notarum. Caput ſeptimum.

METamorphoſin quidem Arg. uiui animati palam, abūdéq;, ac dilucide præſenti uolumine, lector peritiſſime (ut clarum eſt tuæ ſapiētiæ) iam ſolo eius intuitu publicauimus. Normam item eius ad finem uſq; perfectum redegimus. Nunc autem prolixitati, laborí q; hæredum doctrinæ huiuſmodi conſulentes: abſcōdita magis reuelando: paucis arcani huius myſterium reſeramus. Dicimus nāq; ſapientum Lopas tres eſſe: Animalem. ſ. Vegetalem: & Mineralem. Perfecturus itaq; Animalem: ab animatis ſumat initium: ſine quo & congruo tēporis ſpatio: idæā educi uiuentem minime poſſe ſciat. At Vegetalem ſimiliter cupiens, illud nō ignoret, granum cadens in terram ni moriatur: ſolum eſſe manſurū & infructuoſum. Mor-

Lopa ſapiē tum triplex.

tuum uero fieri fertile. Si deniq; appetat Mineralem, uotum nequaq̃ sortiturum se agnoscat: sine processu, atq; intelligentia. 448. 400. 344. &. 512. Quare quisq; ad audiendum aures arrigat. Aperte equidem iam supra, infráq; patefecimus quicquid sapientes hactenus inuolutum suis enygmatibus, & inuolucris scripserunt. Noticiam igitur tanti, tamq; mirandi mysterii sub elementi nomine illo denotati quicunque nanciscetur: per sacrosanctum Dei nomẽ: eum admonemus & adiuramus: ita caute seruet: ita ipsum tractet: ne panis filiorum Alchímistis: Indignisue tãtũ munus spõte nostra, elargiamur.

Notarum prædictarum Voarchadúmicæ artis ostensio.

I . . 9.	A . . 1 .	A . . 1 .	T . 19.
G . . 7.	E . . 5.	Q . 16.	E . . 5.
N . 13.	R . 17.	V . 20.	R . 17.
I . . 9.	I . . 9.	A . . 1 .	R . 17.
S . 18.	S . 18.	E . . 5.	Æ . . 6.
56.	50.	43.	64.
8	8	8	8
448.	400.	344.	512.

Epilogus prædictorum. Caput octauum.

IAm igitur quæ ad Aurifrabilem: Cudimi'am: Officinam nummariã: & Cabala metallorum: ad metallorum perfectionem arcana pertinentia ſunt, præter Materiã primam artis: ad mineræ'q; Argẽti & Auri duarum rubearum, Theoricam, ac Practicã, Proportionemue requiſita: Deniq; myſterium ipſius artis Voarchadu'micæ penitus contra Alchi'miam, haudq; parũper diſtinctam ab Archimi'a, & Sophia: ad tuã, lector candidiſſime, contẽplationem ædidimus. Pro quo deinde in Speculo noſtro Domino æterno omnipotenti aſpirante (ſi hæc non diſplicuiſſe cognouerimus) altiora profecto' reuelabimus pro noſtra ſingulari erga uirtutis indagatores, & cupidos ueritatis beneuolentia: animi'q; noſtri grauitudine, ac ſinceritate.

Q ii

Authoris excusatio de multifario uocabulorũ usu in Voarchadumica facultate. Caput nonum, & ultimum.

ÆQuum (sané) fore arbitramur, lector solertissime, cum Voarchadumicã facultatẽ uocibus ei cõsentaneis hactenus explicuerimus: ut nobis ueniam præbeãt eruditi Grammatici: uti solent cæteris disciplinarum professoribus, si quippiã hoc in nostro uoluminе scriptum, aut obsoletis (ut aiunt) uocabulis præter, uel contra Maiorum decreta dictũ sit. Id enĩ nõ temere: seu negligẽtia: ignorãtia ue factum putẽt. Sed iure nempe ipsius professionis ita exigentis euenisse. Aut forsan tollendæ æquiuocationis gratia ipsius uocis: uel sæpius indicandæ uerioris proprietatis occasione, uocem quampiam usurpatã fuisse: qua promptius aliquid artĩ cõsentaneum, ac præter solitum usum, ueros tamen conceptus præseferente decuerit enucleasse. Quãdoquidem nulli authorum (nostro non solum iudicio: sed communi omnium cõsensu) in quacunq; scribentium facultate hoc negatum existit: quin nonnullis, ac ueluti propriis terminis uti liceat: atq; suum seruare stylum: ne proprios artis illius excedere, uel egredi limites (quod omnino profanum esset) uideantur. Cui (sané) ueritati aptissime astipulatur illa peripateticorum

corum Principis doctrina edocentis (in genere relationis) oportere aliquando pro explicandis rerum proprietatibus, nomina cõfingere. Quamobrẽ & nos hunc scribendi morem seruasse: ipsa ita exigente Voarchadúmica facultate, nemo succenseat.

Aeditionis meta.

Oarchadúmia a' Ioanne Augustino Pantheo Veneto sacerdote ædita, fœlicibus auspiciis explicit. Regnante Iustissimo Andrea Griti.

Hymnus ad gratiarum actiones.

Iam Deo exactus
Liber est fauente:
Laus tribus, Patri,
Genitóq;, & almo
Flamini: cunctisq;
Decus sit: atq;
Gloria sæclis.

Index contentorum in tribus portionibus huius óperis.

A

Aeditionis meta. Folio. 67.
Aes arſum cum Fornacis eius imagine. 27.
Aes uſtum. 28.
Anielum album: & nigrum. 28.
Aqua ad diuidendum Arg. ab Auro. 28
Arcana (facientia ad Voarchadúmiam: Aurificabilẽ: Cudimiam: Officinam nummariam: & metallotum Cába la) de ponderibus: cum ſuis ſchematibus. 22.
Argenti, & Auricalcum. 28.
Argentum maceratum. 29.
Artis Voarchadúmicæ canticum ad lectorem. 5.
Aula purificationis auri. 1.
Aurum maceratum. 29.
Authoris excuſatio de multifario uocabulorũ uſu in Voarchadúmica facultate. 66.
Authoris intentio de Voarchadúmica profeſſione, cótra Alchimiã: Arte diſtincta ab Archimía: & Sophia. 6.

B

Bullimentum pro Argento. 29.

Bullimentum pro Auro. 29.

C

Calx Argenti. 30.
Calx Ferri:& omnium aliorum metallorũ durorum. 30.
Carbonũ quantitas ,p Voarchadú miæ cõplemento. 61.
Ceruſſa:Minium:& Zalolinum. 30.
Cinnabaris conſtructio. 30.
Conceſſio Reuerendiſſimi.D.Legati apoſtolici. 2.
Conceſſio Clariſſimorum.D.Capitum Illuſtriſſimi conſi lii Decemuirum pro impreſſione huius operis. 2.
Conſolidatiuum cinericii. 30.
Conſtructio præciſi ponderis æquilancis. 25.
Cupella & Fornax eiuſdem. 31.

D

Dedicatio operis. 3.
Deſcriptio uariarum particularium operationũ pro ampliori artis huius elucidatione. 27.

E

Epilogus prædictorum. 66.

F

Flos æris. 32.
Fornacis magiſtralis Voarchadu'miæ deſcriptio. 57.

H

Hymnus ad gratiarum actiones. 67.

I

In proportione Auri ſchema. 62.

M

Materia prima artis, ad Voarchadu'miam requiſita quid ſit: quo nomine uocet: quid agat: & quomodo fiat. 18.
Medicinæ Voarchadu'micæ reiterationes alteratiuæ. 61.
Menſuræ planorum Fornacis magiſtralis. 57.
Metallina. 32.
Miſtio in radicibus unitatis ſeptuageſimi ſecundi Voarchadu'micorum elementorum. 18. 40.
Modulus Fornacis magiſtralis. 59.

O

Oleum omnium metallorum. 32.

P

Præfatio portionis ſecundæ. 35.
Purificatio Spiritus Voarchadu'mici: Extractio Animæ elementaris Voarchadu'micæ: Multiplicatio miſturæ Animæ, Corporis, & Spiritus Voarchadu'micorũ: Proiectio, Reductio'q; Arg. & Auri. 19.
Purpurina argentea, & aurea. 32.

Q

Quanto temporis dierum. ſ. & horarum ſpatio opus ſit in operatione, ac reiteratione. 60.
Quomodo fiat ipſa Voarchadu'mia. 16.
Quo potiori & magis cõſentaneo uocabulo purificationis Auri facultas appellari debeat. 9.

R

Refinatio chryſocollæ. 32.
Regina purificationis Auri. 5.
Requiſita Voarchadu'micæ artis. 54.
Res magis principales ad Voarchadu'miam pertinentes

ſub Nota: cum oſtenſione prædictarum notarum. 65.
Res neceſſariæ Voarchadu'micæ artis. 60.

S

Schema de proportione Argenti. 61.
Schema literarum ad Voarchadu'miã petinentiũ. 12.
Schematis Voarchadu'mici expoſitio. 36.
Singularia præmiſſa cur poſita ſint. 34.
Solidatura tertia pro Arg. & Auro. 33.
Specula metallica frangibilia. 33.
Specula non frangibilia. 33.
Spodium de oſſibus. 33.
Sublimatum. 33.
Summarium Voarchadu'miæ. 59.

T

Terra ad deargentandũ metallum: & inaurandum. 34.
Theorica, ac Practica Voarchadu'micę artis, & eius ſchemata in multiplicatione tincturæ. 37.
Tuciæ conſtructio. 34.

V

Voarchadu'mia quid rei: & cui competat. 11.

Finis.

SPECIAL
E8-B
638
GETTY CENTER LIBRARY